Financováno Evropskou unií

Projekt „Péče o chráněná území Zlínského kraje 2023– 2027“, reg. č. CZ.05.01.06/01/22_030/0002308, je financován Evropskou unií

Plán péče o přírodní památku

Huštěnovická ramena

na období 2024 – 2033

Zadavatel: Zlínský kraj
Zlín, tř. T. Bati 21, PSČ 791 90
právnická osoba zřízená státem dle zákona č. 374/1997 Sb.
IČO: 70891320
DIČ: CZ 70891320

Zhotovitel: Mgr. Lenka Pavelčíková
Vlčnov 622, 68761
IČ: 86914987

Spolupracovnící: Mgr. Petr Pavelčík

Upravil a aktualizoval: Petr Pavelčík

Schváleno příslušným orgánem ochrany přírody, Krajským úřadem Zlínského kraje, odborem životního prostředí a zemědělství

protokolem č. j. …… ze dne ……

Obsah

1. Základní údaje ... 1
1.1 Základní identifikační údaje ... 1
1.2 Údaje o lokalizaci území ... 1
1.3 Stručný popis území ... 1
1.4 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí ... 2
1.5 Výměra území ... 2
1.6 Překryv území s jinými chráněnými územími ... 3
1.7 Kategorie UICN ... 3
2. Předmět ochrany ZCHÚ ... 4
2.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu ... 4
2.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav ... 4
2.2.1 Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod - ostatní porosty (V1F) ... 4
2.2.2 Stanoviště bez vodních makrofyt, ale s přirozeným nebo přírodně blízkým charakterem dna a břehu (V1G) ... 4
2.2.3 Měkké luhy nížinných řek (L2.4) ... 4
2.2.4 Hořavka duhová (*Rhodeus sericeus*) ... 5
2.3 Obecný popis druhů/biotopů tvořící předmět ochrany ... 6
2.3.1 Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod - ostatní porosty (V1F) a Stanoviště bez vodních makrofyt, ale s přirozeným nebo přírodně blízkým charakterem dna a břehu (V1G) 6
2.3.2 Měkké luhy nížinných řek (L2.4) ... 7
2.3.4 Hořavka duhová (*Rhodeus sericeus*) ... 8
2.4 Cíl ochrany ZCHÚ ... 9
3. Rozbor stavu ZCHÚ s ohledem na předmět ochrany ... 10
3.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů ... 10
3.2 Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů ... 12
3.3 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti ... 13
3.4 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy ... 14
3.5 Současný stav ZCHÚ a přehled dílčích ploch ... 15
3.5.1 Základní údaje o nelesních pozemcích ... 15
3.5.2 Základní údaje o lesích ... 15
3.5.3 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích ... 16
3.5.4 Přehled dílčích ploch ... 17
3.6 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup ... 19
3.7 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize ... 19
4. Plán zásahů a opatření ... 20
4.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ ... 20
4.1.1 Rámcové zásady péče o území ... 20
4.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území ... 22
4.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ZCHÚ ... 24
4.3 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností ... 24
4.4 Zaměření a vyznačení území v terénu ... 24
4.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností ... 25
4.6 Návrhy na vzdělávací využití území ... 25
4.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území ... 25
5. Závěrečné údaje ... 26
5.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací) ... 26
5.2 Použité podklady a zdroje informací ... 27
5.3 Seznam používaných zkratek ... 29
5.4 Plán péče zpracoval ... 29
6. Přílohy ... 30

1. Základní údaje

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo: 5920
kategorie ochrany: přírodní památka
název území: Huštěnovická ramena
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno: Nařízení Zlínského kraje
orgán, který předpis vydal: Zlínský kraj
číslo předpisu: 7/2014
datum platnosti předpisu: 22. 4. 2014
datum účinnosti předpisu: 12. 6. 2014

1.2 Údaje o lokalizaci území

kraj: Zlínský
okres: Uherské Hradiště
obec s rozšířenou působností: 7207 - Uherské Hradiště,
obec s pověřeným obecním úřadem: 72071 - Staré Město, 72072 - Uherské Hradiště
obec: 550752 - Staré Město, 592218 - Huštěnovice
katastrální území: 754617 - Staré Město u Uherského Hradiště, 649996 - Huštěnovice
GPS středu ZCHÚ: 49°5'57.562"N 17°29'1.194"E

Příloha:
Příloha č. M1 - Orientační mapa s vyznačením hranic ZCHÚ

1.3 Stručný popis území

Lokalita se nachází na pravém břehu řeky Moravy asi 1,5 km východně od obce Huštěnovice. Jde o čtyři mrtvá ramena (místní názvy Blata, Výrovka, Koňov, Mlač) v rovinatém terénu široké údolní nivy, která jsou vzájemně oddělené zemědělsky využívanými pozemky. Celková rozloha ZCHÚ je 23,67 ha. Ochranné pásmo je 50 m po obvodu ZCHÚ. Jedno z ramen (Mlač) je zazemněné s mělkou soustavou tůní a hodnotným lužním lesem, ostatní ramena jsou rozsáhlejší vodní plochy. Všechna ramena jsou rybářské revíry. Předmětem ochrany je biotop hořavky duhové (přirozeně eutrofní a mezotrofní stojaté vody), měkký luh nížinných řek a břehové porosty mrtvých ramen. Z východu lokalita navazuje na regulovaný tok řeky Moravy. Ze všech ostatních stran je ZCHÚ obklopeno intenzivně využívanými zemědělskými pozemky. ZCHÚ je v překryvu s EVL Kněžpolský les (CZ0724120).

1.4 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

PP Huštěnovická ramena se rozkládá v katastrální území 754617 - Staré Město u Uherského Hradiště a 649996 - Huštěnovice. Celková rozloha PP je 236 731,3 m^2 (23,67 ha).

OP Huštěnovická ramena je 50 m ze zákona a rozkládá se v katastrální území 754617 - Staré Město u Uherského Hradiště, 649996 – Huštěnovice a 667102 - Kněžpole u Uherského Hradiště. Celková rozloha OP je 300 931 m^2 (30,09 ha).

Tabulka s podrobným výpisem parcel je z důvodu velkého objemu dat umístěna v příloze č. T1 – Vymezení území podle současného stavu KN

Příloha:
Příloha č. T1 – Vymezení území podle současného stavu KN
Příloha č. M2 - Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ

1.5 Výměra území

Druh pozemku	**PP -** plocha v ha	**OP -** plocha v ha	Způsob využití pozemku	**PP -** plocha v ha
lesní pozemky	2,5504 ha	-		
vodní plochy	12,6433 ha	4,6342	zamokřená plocha	6,2360 ha
			rybník nebo nádrž	5,6112 ha
			vodní tok	0,7961 ha
trvalé travní porosty	0,8622 ha	4,1551		
orná půda	2,6077 ha	17,3130		
ostatní zemědělské pozemky	-	0,0055		
ostatní plochy	4,9888 ha	3,9801	neplodná půda	0,2246 ha
			ostatní způsoby využití	4,7642 ha
zastavěné plochy a nádvoří	0,0207 ha	0,0051		
plocha celkem	**23,6731**	**30,0931 ha**		

1.6 Překryv území s jinými chráněnými územími

národní park: bez překrytí
chráněná krajinná oblast: bez překrytí
jiný typ chráněného území: bez překrytí
Natura 2000 (ptačí oblast): bez překrytí
Natura 2000 (EVL): Kněžpolský les (CZ0724120)
ÚSES: nadregionální biokoridor
CHOPAV: Kvartér řeky Moravy

Příloha:
Příloha č. M1 - Orientační mapa s vyznačením hranic ZCHÚ
Příloha č. M4 – Překryv ZCHÚ s jinými chráněnými územími

1.7 Kategorie UICN

IV - území péče o biotopy nebo druhy

2. Předmět ochrany ZCHÚ

2.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Předmětem ochrany je biotop L 2.4 Měkké luhy nížinných řek a rybí druh - hořavka duhová včetně jejího biotopu (Rhodeus sericeus amarus).

2.2 Hlavní předmět ochrany ZCHÚ – současný stav

2.2.1 Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod - ostatní porosty (V1F)

V inventarizačním mapování bitopů vymapován jako V1A (Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod s voďankou žabí (*Hydrocharis morsus-ranae*)), jedná se však spíše o V1F (Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod - ostatní porosty).

Biotop se nachází ve dvou ze čtyř ramen v ZCHÚ na celkové rozloze 3,2472 ha. Vyskytuje se v ramenech Blata a Výrovka. Stav biotopu je hodnocen dle inventarizačního průzkumu jako průměrný. V obou ramenech byl potvrzen výskyt dalšího předmětu ochrany – hořavky duhové.

Název ramene	Rozloha biotopu
Blata	0,7365 ha
Výrovka	2,5107 ha
Celkem	**3,2472 ha**

2.2.2 Stanoviště bez vodních makrofyt, ale s přirozeným nebo přírodně blízkým charakterem dna a břehu (V1G)

Biotop se nachází ve dvou ze čtyř ramen v ZCHÚ na celkové rozloze 3,9954 ha. Vyskytuje se v ramenech Koňov (včetně ramene Koňov – Markétka) a Mlač. Stav biotopu je hodnocen dle inventarizačního průzkumu jako průměrný. V rameni Koňov byl potvrzen výskyt dalšího předmětu ochrany – hořavky duhové.

Název ramene	Rozloha biotopu
Koňov	3,8319 ha
Mlač	0,1635 ha
Celkem	**3,9954 ha**

2.2.3 Měkké luhy nížinných řek (L2.4)

Měkké luhy nížinných řek tvoří plošně nevelké fragmenty břehové a doprovodné vegetace všech slepých ramen v ZCHÚ (Blata, Výrovka, Koňov, Mlač). Typický hlavně mezi

severním cípem ramene Koňov a soukromým rybníčkem (část ramene Markétka), zde žabník jitrocelolistý (*Alisma plantago aqatica*), rdest vzplývavý (*Potamogeton natans*), vrbina obecná (*Lysimachia vulgaris*), kosatec žlutý (*Iris pseudocorus*), šťovík koňský (*Rumex hydrolapathum*).

V dřevinné skladbě se kromě původních druhů, např. vrba bílá (*Salix alba)*, v. křehká (*S. fragilit)*, topol černý (*Populus nigra)*, t. bílý *P. alba* vyskytují i druhy stanovištně nepůvodní, především javor jasanolistý (*Acer negundo)* a trnovník akát (*Robinia pseudoacacia)*. Další dřeviny tvoří místy přechod k biotopu L2.3 – tvrdé luhy nížinných řek – dub letní (*Quercus robur)*, jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior)*. Strukturně se jedná o výškově diferencované porosty, místy i s ponechaným tlejícím dřevem.

Porosty mají většinou dobře vyvinuté keřové i bylinné patro. To je dáno mimo jiné i jejich malou plochou, kdy je porostní okraj tvořen především bezem černým (*Sambucus nigra)*, růží šípkovou (*Rosa canina)* či brslenem evropským *Euonymus europaeus)*. Směrem do nitra porostů většinou keřové patro ustupuje.

Bylinné patro tvoří hojně kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica)*, svízel přítula (*Galium sarine)*, bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria)*, popenec břečťanolistý (*Glechoma hederacea)*, tužebník jilmový (*Filipendula Ulmana)*, ale také nepůvodní a invazní netýkavka žláznatá (*Impatiens glandulifera)*.

Biotop se nachází ve všech čtyřech částech ZCHÚ na celkové rozloze 16,3061. Stav biotopu je hodnocen dle inventarizačního průzkumu jako průměrný.

Název ramene	Rozloha biotopu
Blata	1,8751 ha
Výrovka	4,5566 ha
Koňov	6,6584 ha
Mlač	3,2160 ha
Celkem	**16,3061 ha**

2.2.4 Hořavka duhová (*Rhodeus sericeus*)

Ichtyologický průzkum v EVL Kněžpolský les byl proveden v měsících červenec a září 2010 (9.7., 3.9.), tento průzkum byl zaměřen především na zjištění druhové diverzity. V měsících duben a květen 2011 (22.4., 27.5.) byl průzkum zaměřen na zjištění kvantitativního složení rybí populace. Vzhledem k charakteru lokality nebylo možné použít elektrický agregát. S ohledem na velikost zjišťovaného druhu byl použit standardní čeřen o rozměru 1x1 m, čeřen o rozměru 2x2 m není reálné v dané lokalitě použít.

Rameno Mlač – bez odchytů, rameno prakticky zcela zazemněno
Rameno Koňov - 5 odchytových míst (5 odchytů)
Rameno Koňov – Markétka - na 1 odchytovém místě (5 odchytů)
Rameno Výrovka - na 3 odchytových místech (5 odchytů)
Rameno Blata - na 3 odchytových místech (5 odchytů)

Z tabulky níže vyplývá, že hořavka duhová se prokazatelně vyskytuje v ramenech Koňov, Výrovka a Blata. Odchycení jedinci byli dlouzí v rozmezí 2 – 6 cm (hořavky se dožívají 2-3, zřídka 5 let), což dokládá výskyt různých věkových kategorií a každoroční výtěr tohoto druhu. Početnost populace v rameni Blata je odhadnuta na desítky jedinců, v ramenech Mlač, koňov a Výrovka pak řádech stovek až tisíců.

Lokality pro výskyt hořavky jsou kvalitní s výjimkou ramene Mlač (téměř zazemněné rameno).

Tab. – Přehled odchycených druhů ryb a jejich početnost v roce 2011

lokality	druhy ryb	22.4.2011	27.5.2011	počet
rameno Mlač	negativní výsledek	0	0	0
rameno Koňov	Plotice obecná (*Rutilus rutilus*)	41	68	109
	Perlín ostrobřichý (*Scardinius erythrophthalmus*)	2	5	7
	Cejnek malý (*Abramis bjoerkna*)	0	3	3
	Cejn velký (*Abramis brama*)	0	1	1
	Hořavka duhová (*Rutilus rutilus*)	**4**	**8**	**12**
	Okoun říční (*Perca fluviatilis*)	9	22	31
rameno Koňov - Markétka	Plotice obecná (*Rutilus rutilus*)	12	23	35
	Okoun říční (*Perca fluviatilis*)	1	5	6
rameno Výrovka	Plotice obecná (*Rutilus rutilus*)	37	44	81
	Perlín ostrobřichý (*Scardinius erythrophthalmus*)	0	4	4
	Cejnek malý (*Abramis bjoerkna*)	0	3	3
	Cejn velký (*Abramis brama*)	1	1	2
	Hořavka duhová (*Rutilus rutilus*)	**3**	**7**	**10**
	Okoun říční (*Perca fluviatilis*)	4	13	17
rameno Blata	Plotice obecná (*Rutilus rutilus*)	24	41	65
	Perlín ostrobřichý (*Scardinius erythrophthalmus*)	0	2	2
	Cejnek malý (*Abramis bjoerkna*)	1	3	4
	Cejn velký (*Abramis brama*)	0	1	1
	Hořavka duhová (*Rutilus rutilus*)	**0**	**4**	**4**
	Okoun říční (*Perca fluviatilis*)	3	12	15

Pozn.: nejsou uvedeny odchyty z roku 2010, kdy nebylo vždy chytáno na stejném počtu míst a nebylo prováděno vždy 5 odchytů na každém místě. Výsledky proto nelze porovnávat, aniž by došlo k výraznému zkreslení stavu. V roce 2010 byl průzkum zaměřen na doložení výskytu předmětu ochrany, hořavky duhové.

Podle dostupných informací nebyl průzkum rybí obsádky a stav populace hořavky duhové v následném období zjišťován.

2.3 Obecný popis druhů/biotopů tvořící předmět ochrany

2.3.1 Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod - ostatní porosty (V1F) a Stanoviště bez vodních makrofyt, ale s přirozeným nebo přírodně blízkým charakterem dna a břehu (V1G)

Struktura a složení: Vegetace ponořených nebo na hladině plovoucích vodních rostlin, kořenujících nebo nekořenujících v substrátu dna. Podle účasti jednotlivých druhů mohou být porosty jednovrstevné nebo dvouvrstevné, vzácně, je-li vytvořena vrstva nad vodní hladinou, i trojvrstevné. Submerzní vrstva může být tvořena druhy s listy členěnými v jemné úkrojky, např. růžkatcem ostnitým (*Ceratophyllum demersum*), r. bradavčitým (*C. submersum*),

stolístkem klasnatým (*Myriophyllum spicatum*), s. přeslenatým (*M. verticillatum*), řečankou přímořskou (*Najas marina*) a ř. menší (*N. minor*), širokolistými i úzkolistými rdesty, např. rdestem kadeřavým (*Potamogeton crispus*), r. světlým (*P. lucens*), r. maličkatým (*P. pusillus*) a r. vláskovitým (*P. trichoides*) a dalšími ponořenými rostlinami s celistvými listy, např. vodním morem kanadským (*Elodea can*adensis). Vodní hladinu více nebo méně souvisle pokrývají okřehkovité rostliny, např. druhy rodu Lemna a závitka mnohokořenná (*Spirodela polyrhiza*), vzácně také nepukalka plovoucí (*Salvinia natans*). Z dalších makrofyt nekořenujících nebo jen částečně kořenujících ve dně se vyskytuje voďanka žabí (*Hydrocharis morsus-ranae*) a velmi vzácně řezan pilolistý (*Stratiotes aloides*). Uplatňují se i mnohé druhy kořenující v organominerálním substrátu s listy plovoucími na hladině, a to zejména stulík žlutý (*Nuphar lutea*), leknín bílý (*Nymphaea alba*) a rdest vzplývavý (*Potamogeton natans*), vzácněji také stulík malý (*Nuphar pumila*), leknín bílý (*Nymphaea candida*), plavín štítnatý (*Nymphoides peltata*) a kotvice plovoucí (*Trapa natans*). Vrstvu nad vodní hladinou mohou tvořit převážně horní části květonosných lodyh některých rostlin, např. bublinatky jižní *(Utricularia australis*), někdy i jejich vegetativní orgány, např. u řezanu pilolistého (*Stratiotes aloides*). Většina druhů nesnáší vyschnutí vody v nádrži, a netvoří proto v závislosti na výšce vodního sloupce morfologicky rozdílné formy.

Ekologie: Přirozené eutrofní a mezotrofní stojaté až mírně tekoucí vody nížin a pahorkatin, vzácněji i podhůří. Zčásti jde o vody přirozeného původu, zejména mrtvá ramena řek, aluviální tůně a klidné úseky toků, ale i o rybníky s vyvinutou zonací jednotlivých typů vodní vegetace. Vodní režim je vyrovnanější než u následující jednotky a nedochází k periodickému vysýchání. Minerální substrát na dně, např. štěrk, jíl nebo písek, je často pokryt silnou vrstvou organického bahna a nerozloženého opadu, což ukazuje na pokročilejší fázi zazemňovacího procesu.

Ohrožení: Vodohospodářské úpravy a s nimi spojená absence pravidelných záplav a vysýchání aluviálních vod, zasypávání tůní a říčních ramen odpadem, přerybnění, chov bílého amura, tolstolobika a vodní drůbeže, masovější rekreace, silné znečištění vod, kosení porostů vodních rostlin v rybnících, používání herbicidů.

Ochrana: Extenzivní hospodaření na rybnících, citlivá revitalizace v nivách dolních toků řek.

Rozšíření v ČR: Roztroušeně po celém území ČR s koncentrací v aluviích dolních toků řek, hlavně Labe, Jizery, Ohře, Otavy, Lužnice, Vltavy, Sázavy, Berounky, Odry, Dyje a Moravy, a v tradičních rybničních oblastech v jižních Čechách, na Českomoravské vrchovině i jinde. Některé typy této vegetace se vyskytují jen v určitých regionech, např. porosty s drobničkou bezkořennou (*Wolffia arrhiza*) jsou známy z jižní Moravy a porosty s řečankou přímořskou (*Najas minor*) z jižní a severní Moravy (dříve rovněž z Polabí). Citlivější druhy, např. *Nymphaea* spp., stulík malý *(Nuphar pumila*) a řezan pilolistý (*Stratiotes aloides*), z mnoha lokalit vymizely. Populace některých druhů jsou obnovovány repatriací, např. aldrovanda měchýřkatá (*Aldrovanda vesiculosa*) na Třeboňsku).

2.3.2 Měkké luhy nížinných řek (L2.4)

Struktura složení: Světlé, zpravidla třípatrové přirozené porosty tvořené dominantní vrbou bílou (*Salix alba*), místy s příměsí vrby křehké (*Salix fragilis*) a topolu černého (*Populus nigra*), řídčeji jasanu

ztepilého (*Fraxinus excelsior*), v panonské oblasti jižní Moravy i topolu bílého (*Populus alba*) a jasanu úzkolistého podunajského (*Fraxinus angustifolia* subsp. *danubialis*). Keřové patro tvoří zmlazené dřeviny stromového patra, na čerstvě vlhkých půdách je též častý bez černý (*Sambucus nigra*), řídčeji se vyskytují krušina olšová (*Frangula alnus*), vrba jíva (*Salix caprea*), v. nachová (*S. purpurea*) a v. košíkářská (*S. viminalis*). V bylinném patře převládají vlhkomilné druhy bršlice kozí noha (*Aegopodium podagraria*), kebrlík lesní (*Anthriscus sylvestris*), svízel přítula (Galium aparine), popenec obecný (*Glechoma hederacea*), hluchavka skvrnitá (*Lamium maculatum*), vrbina obecná (*Lysimachia vulgaris*), lipnice bahenní (*Poa palustris*), ostružiník ježiník (*Rubus caesius*), kostival lékařský (*Symphytum officinale*) aj. Na relativně sušších místech dominuje kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*). V zamokřených porostech jsou hojné bahenní a vodní rostliny: žabník jitrocelový (*Alisma plantago-aquatica*), blatouch bahenní (*Caltha palustris*), ostřice štíhlá (*Carex acuta*), o. ostrá (*C. acutiformis*), o. pobřežní (*C. riparia*), svízel bahenní (*Galium palustre* s. lat.), zblochan vodní (*Glyceria maxima*), kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*), okřehek menší (*Lemna minor*), rákos obecný (*Phragmites australis*), závitka mnohokořenná (*Spirodela polyrhiza*) aj. a místy se vyskytují liány opletník plotní (*Calystegia sepium*), chmel otáčivý (*Humulus lupulus*) a lilek potměchuť (*Solanum dulcamara*).

Ekologie: Široké nivy nížinných řek, zpravidla do 200–220 m n. m., břehy řek a slepých říčních ramen. Pravidelné, často dlouhotrvající záplavy omezují rozvoj dřevin a spolu se silně kolísající hladinou podzemní vody jsou nejdůležitějším ekologickým faktorem podmiňujícím výskyt této vegetace. Po ústupu záplavových vod zůstává na povrchu půdy vrstva hlinitých až jílovitých sedimentů. Živinami dostatečně zásobené půdy jsou zpravidla těžší, hluboké, odpovídající půdním typům glej nebo paternia.

Ohrožení: Narušení vodního režimu krajiny, pěstování rychle rostoucích hybridních topolů (*Populus canadensis*).

Ochrana: Zachování stromových vrb na půdách příliš vlhkých pro topol, na čerstvě vlhkých půdách pěstování vrb i domácích topolů, citlivé revitalizace říčních systémů, umělé povodňování na místech s omezenými přirozenými záplavami.

Rozšíření v ČR: Fragmentárně v nížinných polohách České křídové tabule, moravských úvalů a Ostravské pánve.

2.3.4 Hořavka duhová (*Rhodeus sericeus*)

Kategorie zákonné ochrany: -

Červený seznam ČR: ohrožený – endangered (EN)

Ekologie a biologie:
Hořavka obývá především stojaté či pomalu proudící vody nižších poloh (rybníky, ramena toky, kanály, zemníky aj.), a to často lokálně v hojném počtu. V tocích se v zimním období

přesouvá do proudných úseků. Zdržuje se v hejnech, za potravu jí slouží řasy, rozsivky a rostlinný detrit. Podmínkou výskytu ostrakofilní hořavky duhové je přítomnost vodních mlžů, a to především velevrubů (g. *Unio*) a škeblí (g. *Anodonta*), jimž klade jikry do žaberní dutiny v období od dubna do června, výjimečně až do srpna (v několika dávkách). Jedná se o krátkověkou rybu, výjimečně se dožívá pátého roku, může měřit maximálně deset centimetrů.

Celkové rozšíření:
Hořavka duhová se vyskytuje v širokém areálu od Francie až po Dálný východ. V Evropě ji však nenalezneme na většině poloostrovů a ostrovů (Apeninském a Pyrenejském poloostrově, Britských ostrovech, Skandinávii).

Rozšíření v ČR:
Na našem území hořavka obývá mozaikovitě lokality všech hlavních povodí (Labe, Odry i Moravy), ale nikde se neobjevuje masově na větším území.

Ohrožení:
Vzhledem k vazbě na vodní mlže je ohrožována dvojnásobně ztrátou možnosti tření při úbytku hostitelů nejranějších vývojových stadií i ohrožením druhu jako takového (devastací vodního prostředí, znečištěním atd.). K velkému úbytku lokalit (zejména drobných stojatých vod) došlo v posledních letech především kvůli znečištění vodního prostředí a jeho okolí, vysoké eutrofizaci (z rybničního hospodaření díky vysokým obsádkám kaprů a umělému přikrmování) a nevhodným technickým zásahy do biotopu vedoucím často k jeho zániku (např. odříznutí ramen v aluviu hrázováním). Intenzivní rybníkářství postihlo hořavky i mlže zvýšenou trofizací vody, predačním tlakem, sezonním vznikem kyslíkového deficitu i změnami kvality substrátu.

2.4 Cíl ochrany ZCHÚ

Prioritním cílem ochrany ZCHÚ je udržení nebo zlepšení kvality biotopů, jež jsou předmětem ochrany a udržení nebo zlepšení kvality a početnosti populace hořavky duhové včetně zajištění podmínek pro její další dlouhodobou existenci a prosperitu především ochranou jejího biotopu a vodních mlžů, na nichž je závislý její rozmnožovací cyklus.

3. Rozbor stavu ZCHÚ s ohledem na předmět ochrany

3.1 Stručný popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

Lokalita se rozkládá na ploše 23,7 ha na levém břehu řeky Moravy asi 1,5 km V od obce Huštěnovice. Jde o čtyři říční mrtvá ramena s vodní plochou od 0,5 do 5 ha. Lokalita je v rovinatém terénu údolní nivy Moravy v nadmořské výšce 173 - 182 m n. m. Slepá ramena reprezentují významnou část vegetace mokřadů tzv. Hradištského příkopu.

Z **klimatického** hlediska je spadá zájmové území do teplé oblasti T4, která se vyznačuje velmi dlouhým, teplým a suchým létem s průměrným počtem 60 - 70 letních dnů (tj. dnů s maximální teplotou 25 C a vyšší) v roce a s průměrnou červencovou teplotou 19-20 C, dále velmi krátkým přechodným obdobím s teplým jarem a podzimem (průměrná teplota v dubnu i v říjnu 9 - 10 C) a konečně mírnou teplou a suchou až velmi suchou zimou s minimálním trváním sněhové pokrývky (průměrný počet ledových dnů, tj. dnů s maximální teplotou pod 0 C, je 30 až 40 v roce a průměrná lednová teplota je zde -2 až -3 C). Průměrná roční teplota vzduchuje kolem 9-10 C. Průměrný roční úhrn srážek se pohybuje mezi 300 a 350 mm.

Charakteristika	hodnota
počet letních dnů	60 - 70
počet dnů s průměrnou teplotou 10 °C a více	170 - 180
počet mrazových dnů	100 – 110
počet ledových dnů	30 – 40
průměrná teplota v lednu ve °C	-2 – -3
průměrná teplota v červenci ve °C	19 - 20
průměrná teplota v dubnu ve °C	9 - 10
průměrná teplota v říjnu ve °C	9 - 10
průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	80 - 90
srážkový úhrn ve vegetačním období v mm	300 - 350
srážkový úhrn v zimním období v mm	200 – 300
počet sněhových dnů	40 – 50
počet dnů zamračených	110 - 120
počet jasných dnů	50 - 60

Z **geologického** hlediska v podloží leží terciérní usazeniny Vídeňské pánve. Na nich se usazovaly kvartérní sedimenty - fluviální štěrkopísky, výše holocénní písčité povodňové hlíny. Půdotvorným substrátem jsou kvartérní písčito-jílovité říční sedimenty, v místech slepých ramen organické sedimenty. Půdy jsou hluboké, převládají fluvizemě. S typickými fluvizeměmi se lze setkat v oblasti břehových porostů měkkých luhů.

Geomorfologicky lokalita spadá do Alpsko-himalájského systému, subsystému Panonská pánev, provincie Západopanonská pánev, subprovincie Víděňská pánev. Nachází se v oblasti Jihomoravské pánve v Dolnomoravském úvalu, v Dyjsko-moravské nivě. Dyjsko-

moravská niva představuje akumulační rovinu podél řeky Moravy tvořenou čtvrtohorními usazeninami.

Z pohledu **hydrobiologie** se území nachází v blízkosti toku řeky Moravy, která má v této oblasti ráz přechodu ze střední do spodní části řeky. Slepá ramena na území ZCHÚ mají zcela neprůtočný charakter. Při průtocích v řece Moravě, které jsou vyšších než 650 m^3/s dochází k přelití hráze řeky Moravy. V tomto případě slouží ramena jako jímací zařízení.

Území odstaveného ramena Koňov je zařazeno do pásma hygienické ochrany vod 2. stupně se značkou PHO2a. Slouží jako jímací zařízení pro obec Kněžpole. Také pro Mlač bylo vymezeno pásmo hygienické ochrany vod 2. stupně se značkou PHO2b s toutéž funkcí.

Podle regionálně **fytogeografického členění** ČR patří území do fytogeografické oblasti termofytikum, fytogeografického obvodu Panonské termofytikum, okresu 18b. Dolnomoravský úval.

Z **biogeografického** hlediska je území součástí Dyjsko-moravského bioregionu, který je tvořen širokými říčními nivami, náležícími do 1. vegetačního stupně, s jasným vztahem k panonské provincii. Zastoupené biochory: 1Lh – širší hlinité nivy 1 v.s. Potenciální přirozenou vegetaci tvoří jilmová jasenina *Fraxino pannonicae-Ulmetum*.

Vegetace je tvořena měkkým luhem s bohatým keřovým i bylinným patrem. Ze stromů dominuje vrba bílá (*Salix alba*), topol černý (*Populus nigra*), dub letní (*Quercus petrae*), jasan ztepilý (*Fraxinus excelsior*), jasan úzkolistý (*Fraxinus angustifolia*). Ojediněle výskyt jilmu (*Ulmus* sp.). Poměrně hojně se vyskytuje invazivní javor jasanolistý (*Acer negundo*) a také trnovník akát (*Robinia pseudoacacai*). V keřovém patře je v lemech často zastoupen vlivem eutrofizace z okolních polí bez černý (*Sambucus nigra*), nalézáme ale hojně také svídu krvavou (*Cornus sanguinea*), brslen evropský (*Euonymus europaeus*), trnku obecnou (*Prunus spinosa*), hloh (*Cratageus* sp.), růži šípkovou (*Rosa canina*) a další. V bylinném patře pak dominuje kopřiva dvoudomá (*Urtica dioica*) místy ostřice štíhlá (*Carex acuta*) a místy hojně invazní netýkavka žláznatá (*Impatiens grandulifera*). Ve větší míře se do lokality šíří také slunečnice topinambur (*Helianthus tuberosus*) a celík kanadský (*Solidago canadensis*) V litorálních zónách nalézáme hojně rákos obecný (*Phragmites australis*) a orobinec širolistý (*Typha latifolia*). Místy se vyskytuje kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*). Makrofytní vegetace je zastoupena například okřehkem malým (*Lemna minor*), leknínem bílým (*Nymphaea alba*), rdesnem obojživelným (*Persicaria amphibia*) a vzácně i kotvicí plovoucí (*Trapa natans*). Základní inventarizační průzkum zde nebyl doposud proveden.

Z hlediska fauny je významný zvláště výskyt hořavky duhové (*Rhodeus sericeus*), která je předmětem ochrany EVL v překrytu i této PP. V mrtvých ramenech se vyskytuje řada dalších druhů ryb včetně dravých a býložravých jako plotice obecná (*Rutilus rutilus*), perlín ostrobřichý (*Scardinius erythrophthalmus*), cejnek malý (*Abramis bjoerkna*), cejn velký (*Abramis brama*), okoun říční (*Perca fluviatilis*), kapr obecný (*Cyprinus carpio*), sumec velký (*Silurus glanis*), amur bílý (*Ctenopharyngodon idella*), štika obecná (*Esox lucius*), lín obecný (*Tinca tinca*) a říční (*Anguilla anguilla*).

Z dalších živočichů zde byl zjištěn výskyt škeble rybniční (*Anodonta cygnea*), ropuchy obecné (*Bufo bufo*), skokana hnědého (*Rana temporaria*), skokana zeleného (*Rana kl.*

esculenta), skokana štíhlého (*Rana dalmatina*), kuňky obecné (*Bombina bombina*), užovky obojkové (*Narrix natrix*), čolka obecného (*Triturus vulgaris*).

Vzhledem k okolní zemědělsky intenzivně využívané krajině, lokalita plní funkci refugia zvířat a stává se tak jejím významným stabilizujícím prvkem.

3.2 Přehled zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	popis biotopu druhu, další poznámky
kotvice plovoucí (*Trapa natans*)		Kriticky ohrožený	
leknín bílý (*Nymphaea alba*)		Silně ohrožený	
sněženka podsněžník (*Galanthus nivalis)*		Ohrožený	
rosnička zelená (*Hyla arborea*)		Silně ohrožený	
skokan zelený (*Rana esculenta*)		Silně ohrožený	
skokan ostronosý (*Rana arvalis*)		Kriticky ohrožený	
ropucha obecná (*Bufo bufo*)		Ohrožený	
užovka obojková (*Natrix natrix*)		Ohrožený	
užovka podplamatá (*Natrix tessellata*)		Ohrožený	
bobr evropský (*Castor fiber*)		Kriticky ohrožený	
batolec červený *(Apatura ilia)*		Ohrožený	
bělopásek topolový (*Limenitis populi)*		Ohrožený	
stužkonoska vrbová (*Catocala electa*)		Silně ohrožený	
páchník hnědý (*Osmoderma eremita*)		Silně ohrožený	
kovařík rezavý (*Elater ferrugineus*)		Silně ohrožený	
střevlík (*Carabus ulrichi*)		Ohrožený	
střevlík (*Carabus scheidleri*)		Ohrožený	
roháč obecný (*Lucanus cervus*)		Ohrožený	
luňák hnědý (*Milvus migrans*)		Kriticky ohrožený	
holub doupňák (*Columba oenas*)		Silně ohrožený	
krahujec obecný (*Accipiter nisus*)		Silně ohrožený	
ledňáček říční (*Alcedo atthis*)		Silně ohrožený	
lelek lesní (*Caprimulgus europaeus*)		Silně ohrožený	
moták lužní (*Circus pygargus*)		Silně ohrožený	
včelojed lesní (*Pernis apivorus*)		Silně ohrožený	
žluva hajní (*Oriolus oriolus*)		Silně ohrožený	
krkavec velký (*Corvus corax*)		Ohrožený	
lejsek šedý (*Muscicapa striata*)		Ohrožený	
moták pochop (*Circus aeruginosus*)		Ohrožený	
strakapoud prostřední (*Dendrocopos medius*)		Ohrožený	
ťuhýk obecný (*Lanius collurio*)		Ohrožený	

3.3 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti, současnosti a blízké budoucnosti

Lokalita vznikla ve třicátých letech minulého století v důsledku regulace toku Moravy. Při regulaci došlo k oddělní meandrů řeky a tím ke vzniku mrtvých ramen. Během doby dochází k postupnému zazemňování. Rameno Mlač je téměř celé zazemněno. Slepá ramena na území ZCHÚ mají nyní zcela neprůtočný charakter. Při průtocích, které jsou vyšších než 650 m3/s dochází k přelití hráze řeky Moravy. V tomto případě slouží ramena jako jímací zařízení.

a) ochrana přírody – v rameni Mlač bylo mechanicky bagrováním prohloubeno dno. Jiné zásahy doposud nebyly realizovány.

b) zemědělské hospodaření – lokalita je zemědělsky nevyužitelná. V OP se však nacházejí intenzivně využívané zemědělské pozemky, které velmi těsně navazují na ZCHÚ.

c) myslivost – v zájmovém území se nacházejí honitby - Huštěnovice – Sušice a Babice. Využívání lokality pro zájmy myslivosti není při současném rozsahu v rozporu s její ochrannou.

d) lesnické hospodaření – lesní pozemky se vyskytují pouze v rameni Mlač. Jejich vlastníkem je Povodí Moravy. Ostatní lesní porosty jsou na nelesní půdě.

e) rybnikářství – v ZCHÚ nejsou rybochovná zařízení ani rybníky

f) rybářství - Na všechna ramena v ZCHÚ je vázán především sportovní rybolov. Ramena zahrnuje rybářský revír spadající pod Moravský rybářský svaz, místní organizaci Uherské Hradiště. Jedná se o mimopstruhový revír Morava 10 A. Rybáři si budují na březích různé stupně a plochy terénními úpravami. Dochází také k potlačování vegetace, vytváření stezek, drobnému kácení stromů, znečišťování okolí. Často přijíždějí rybáři až téměř k místu lovu automobilem (zajíždění do porostu).
Zarybnění: kapr obecný (*Cyprinus carpio*), cejn velký (*Abramis brama*), štika obecná (*Esox lucius*), candát obecný (*Stizostedion lucioperca*), sumec velký (*Silurus glanis*), okoun říční (*Perca fluviatilis*), amur bílý (*Ctenopharyngodon idella*), bolen dravý (*Aspius aspius*), jelec tloušť (*Leuciscus cephalus*), mník jednovousý (*Lota lota*), ostroretka stěhovavá (*Chondrostoma nasus*).

NASAZENO do reviru MORAVA 10 A - rok 2010

kusy / kg	KAPR		ŠTIKA		CANDÁT		ÚHOŘ odkrmený	LÍN		SUMEC Su1		AMUR		CEJN		PARMA		OSTROŘETKA		JELTLOUŠŤ	
	ks	kg	ks		ks			ks	kg	ks		ks	kg								
Babice 1	700	770,0	300	8 cm	40	16 cm		120	20,0	250	10 cm	90	27,0								
Babice 2	750	800,0	300	8 cm	40	16 cm		120	20,0	250	10 cm	90	27,0								
Uhliska	1 730	2 400,0	600	8 cm				250	50,0	550	10 cm	120	30,0								
Blata	150	160,0			15	16 cm		50	10,0	100	10 cm	10	3,0								
Výrovka	650	715,0	100	8 cm	50	16 cm		120	22,0	200	10 cm	90	18,0								
Koňov	650	715,0	100	8 cm	50	16 cm		120	22,0	200	10 cm	90	18,0								
Kanada	680	780,0	47	8 cm	30	16 cm		100	18,0	300	10 cm	100	25,0								
Kobylica	180	190,0	100	8 cm	20	16 cm		50	10,0	100	10 cm	25	8,0								
Topolná	1 150	1 250,0	300	8 cm	40	16 cm		165	30,0	700	10 cm	51	10,0								
Mařácké	780	1 003,0	200	8 cm	25	16 cm		100	18,0	46	10 cm	90	27,0								
Březolupy	680	780,0	200	8 cm	30	16 cm		120	25,0	400	10 cm	100	20,0								
SOUČET	8 100	9 563,0	2 247	8 cm	340	16 cm		1315	245,0	3096	10 cm	856	213,0								

g) rekreace – v okolí ramene Koňov a Blata je několik rekreačních objektů (soukromé chaty). Okolí chat je upravováno sekáním trávy a křovin. Ohrožení může spočívat v nevhodném kácení dřevin v ZCHÚ, případně ve znečištění lokality.

Ohrožení lokality může plynout z nevhodného rybářského hospodaření. Například nevyvážená rybí obsádka s nadměrným množstvím dravých druhů ryb a kaprů, zvyšováním trofie.

Reálná a ohrožující je také chemizace lokality z okolních intenzivně využívaných pozemků, bodového znečištění. Méně reálná ale možné ohrožení spočívá v likvidaci lesních porostů, které jsou předmětem ochrany ZCHÚ.

3.4 Související plánovací dokumenty, správní rozhodnutí a právní předpisy

- Koncepce ochrany přírody a krajiny Zlínského kraje – Arvita P spol. s r.o.
- Plán oblasti povodí Moravy (2010-2015)
- Koncepce řešení protipovodňové ochrany na území zlínského kraje, Hydroprojekt CZ a.s., srpen 2007
- Zásady územního rozvoje pro Zlínský kraj (vydalo Zastupitelstvo Zlínského kraje dne 10. 9. 2008 usnesením č. 0761/Z23/08 a nabylo účinnosti dne 23. 10. 2008)
- Územní plán Staré Město u Uherského Hradiště
- Územní plán Huštěnovice – v plánu je propojení ramen podél břehu Moravy pásem dřevinné vegetace (biokoridor).
- ORPL PLO 35 Jihomoravské úvaly, platnost od 1. 1. 1999 do 31. 12. 2018

3.5 Současný stav ZCHÚ a přehled dílčích ploch

3.5.1 Základní údaje o nelesních pozemcích

Nelesní pozemky pokrývají většinu plochy ZCHÚ. Jedná se převážně o lesní porosty na nelesní půdě. Většinou jde o biotop L2.4 – měkké luhy nížinných řek. Porost je postižen poměrně silnou invazí především javoru jasanolistého (*Acer negundo*). Nejsilnější invaze je v severním výběžku ramene Blata (zde na orné půdě). V celém území se vyskytuje také trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*) a ostrůvkovitě i křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*) a netýkavka nedůtklivá (*Impaties grandulifera*).

V okrajových částech lokality se vyskytuje také orná půda, na které je porost lužního lesa, keřových společenstev nebo lemů. Na malé ploše se vyskytují zastavěné pozemky (chaty).

3.5.2 Základní údaje o lesích

Lesní pozemky se v ZCHÚ rozkládají na ploše 2,503 ha. Vlastníkem dvou pozemků na majoritě lesní půdy (2,4043 ha) je Povodí Moravy. Lesního hospodáře ani LHO či LHP na daném území se však během přípravy plánu péče nepodařilo dohledat. Povodí Moravy zmiňované dokumenty nevlastní a ani nemá vlastního lesního hospodáře (ústní sdělení pracovníka Povodí Moravy). Nicméně nevyjasněné vlastnicko-hospodářské vztahy lokalitě spíše prospívají a umožňují tak její nerušený bezzásahový a tedy přirozený vývoj. Je zde poměrně dobře vyvinutý biotop L2.4 měkké luhy nížinných řek s množstvím ležící i stojící mrtvé dřevní hmoty. Ve druhovém složení se uplatňuje topol (*Populus* sp.), vrba (*Salix* sp.), jilm (*Ulmus* sp.), jasan (*Fraxinus* sp.). Nalezneme zde ale také invazivní javor jasanolistý (*Acer negundo*) a trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*).

Zbývající část lesních pozemků vlastní soukromé osoby a jednu parcelu o výměře 31m^2 také Lesy ČR.

Lesní pozemky po dohodě s vlastníkem je velmi vhodné převést do kategorie lesů zvláštního určení (§8 odst.2 písm. f zákona č. 289/1995 Sb. o lesích). Tím je možné zajistit bezzásahový režim.

Přírodní lesní oblast	PLO 35 – Jihomoravské úvaly
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	2,5503 ha
Období platnosti LHP	
Organizace lesního hospodářství	
Nižší organizační jednotka	

3.5.3 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

V ZCHÚ jsou čtyři slepá ramena Moravy, které tvoří původní mozaika společenstev slepých ramen Moravy a jejich doprovodné vegetace, tvořená makrofytní vegetací přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod, rákosinami eutrofních stojatých vod a fragmentů měkkého luhu nížinných řek. Nejsevernější z ramen jsou Blata, dále směrem k jihu Koňov, Výrovka a téměř zazemněné rameno Mlač.

Huštěnovická ramena tvoří čtyři slepá ramena, odstavená při regulaci řeky Moravy. Všechny mají obdobný charakter. Jsou plošně nevelká, leží na pravém břehu řeky, od níž jsou odděleny ochrannou hrází. Obklopuje je orná půda, a to i z vnitřní strany meandru (navrženo jako vymezené ochranné pásmo).

Vlastní vodní plocha tvoří biotop V1F - Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod – ostatní porosty, resp. V1G - Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod bez významných makrofyt. Obklopená je pásem biotopu L2.4 - měkké luhy nížinných řek. Místy jsou vyvinuta společenstva M1.1 – Rákosiny eutrofních stojatých vod.

Název slepého ramene	**Blata**
Katastrální plocha	5448,7 m^2
Využitelná vodní plocha	1,0 ha
Vlastník slepého ramene	ČR
Uživatel slepého ramene	Povodí Moravy, s. p.
Rybářský revír	Morava 10A, ev. číslo revíru: 461 095
Správce rybářského revíru	Moravský rybářský svaz, o.s. místní organizace Uherské Hradiště
Průtočnost – doba zdržení	

Název slepého ramene (nádrže)	**Výrovka**
Katastrální plocha	57982 m^2
Využitelná vodní plocha	3,0 ha
Vlastník slepého ramene	ČR
Uživatel slepého ramene	Povodí Moravy, s. p.
Rybářský revír	Morava 10A, ev. číslo revíru: 461 095
Správce rybářského revíru	Moravský rybářský svaz, o.s. místní organizace Uherské Hradiště
Průtočnost – doba zdržení	

Název slepého ramene (nádrže)	**Koňov**
Katastrální plocha	33093 m^2
Využitelná vodní plocha	5,0 ha
Vlastník slepého ramene	ČR
Uživatel slepého ramene	Povodí Moravy, s. p.
Rybářský revír	Morava 10A, ev. číslo revíru: 461 095
Správce rybářského revíru	Moravský rybářský svaz, o.s. místní organizace Uherské Hradiště
Průtočnost – doba zdržení	

Název slepého ramene (nádrže)	**Mlač**
Katastrální plocha	
Využitelná vodní plocha	1,0 ha
Vlastník slepého ramene	ČR

Uživatel slepého ramene	Povodí Moravy, s. p.
Rybářský revír	Morava 10A, ev. číslo revíru: 461 095
Správce rybářského revíru	Moravský rybářský svaz, o.s. místní organizace Uherské Hradiště
Průtočnost – doba zdržení	

3.5.4 Přehled dílčích ploch

Pro potřeby ochrany přírody je území rozděleno na 12 dílčích ploch rozdělující ZCHÚ podle druhu jeho využití a charakteru biotopu.

Dílčí plocha Blata 1 (0,70 ha)

Vodní plocha v nejsevernějším rameni ZCHÚ. Je zde biotop V1F - Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod - ostatní porosty. U břehů vodní plochy je několik padlých stromů (zřejmě činnost bobra evropského). Jde o cenou plavenou dřevní hmotu (PDH) jež vytváří vhodné podmínky pro vývoj řady druhů organismů a významně zvyšuje diverzity prostředí. Rameno je rybářský revír M10A Morava. V rybí obsádce se vyskytují dravé i býložravé druhy ryb. Dle inv. průzkumu je populace hořavky v tomto rameni v řádech desítek až stovek jedinců a je považována za ohroženou.

Dílčí plocha Blata 2 (1,58 ha)

Měkké luhy nížinných řek (L2.4). V porostu dominuje topol (*Populus* sp.) a vrba (*Salix* sp.). Bohaté keřové i bylinné patro. Při východním okraji dva rekreační objekty (chaty) s upraveným okolím. Malý ovocný sad u jedné z chat.

Dílčí plocha Blata 3 (0,87 ha)

Plocha na severním okraji ZCHÚ. Je zde biotop X9B Lesní kultury s nepůvodními listnatými dřevinami. Hojný výskyt invazního javoru jasanolistého (*Acer negundo*).

Dílčí Výrovka 1 (2,54 ha)

Vodní plocha obklopená lesním porostem. Je zde biotop V1F - Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod - ostatní porosty. U břehů vodní plochy je několik padlých stromů (zřejmě činnost bobra evropského). Jde o cenou plavenou dřevní hmotu (PDH) jež vytváří vhodné podmínky pro vývoj řady druhů organismů a významně zvyšuje diverzity prostředí. Rameno je rybářský revír M10A Morava. V rybí obsádce se vyskytují dravé i býložravé druhy ryb. Dle inv. průzkumu je populace hořavky v tomto rameni v řádech tisíců až desetitisíců jedinců. Biotop je hodnocen jako kvalitní.

Dílčí plocha Výrovka 2 (4,24 ha)

Měkké luhy nížinných řek (L2.4). V porostu dominuje topol (*Populus* sp.) a vrba (*Salix* sp.). Bohaté keřové i bylinné patro. Výskyt řady invazních druhů jako javor jasanolistý (*Acer negundo*), trnovník akát (*Robinia pseodoacacia*), netýkavka žláznatá (*Impatiens grandulifera*), křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*).

Dílčí plocha Výrovka 3 (0,35 ha)

Jde o nesouvislý pruh rákosin a ostřic v korytě zazemněného drobného vodního toku (kanálu) při západní hranici ramene Výrovka. Plocha odděluje rameno od přilehlé polní cesty a intenzivně využívaných zemědělských pozemků. Výskyt rákosu obecného (*Phragmites australis*), ostříce štíhlé (*Carex acuta*), zblochanu vodního (*Glyceria maxima*). Místy silně ruderální (*Urtica dioica*).

Dílčí Koňov 1 (3,63 ha)

Vodní plocha v protáhlého zahnutého tvaru v největším rameni ZCHÚ. Je zde biotop V1G - Stanoviště bez vodních makrofyt, ale s přirozeným nebo přírodně blízkým charakterem dna a břehu. U břehů vodní plochy je několik padlých stromů (zřejmě činnost bobra evropského). Jde o cenou plavenou dřevní hmotu (PDH) jež vytváří vhodné podmínky pro vývoj řady druhů organismů a významně zvyšuje diverzity prostředí. Rameno je rybářský revír M10A Morava. V rybí obsádce se vyskytují dravé i býložravé druhy ryb. Dle inv. průzkumu je populace hořavky v tomto rameni v řádech tisíců až desetitisíců jedinců. Biotop je hodnocen jako kvalitní.

Dílčí plocha Koňov 2 (0,27 ha)

Menší vodní plocha využívaná pro sportovní rybolov. Místní název Markétka. Rameno Okrouhlého tvaru. V pobřežní zóně roste rákos obecný (*Phragmires ausrralis*), orobinec širolistý (*Typha iatifolia*) a ojediněle kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*). Z živočichů zde byl zjištěn výskyt škeble rybniční (*Anodonta cygnea*), ropuchy obecné (*Bufo bufo*), skokana hnědého (*Rana temporaria*) a kuňky obecné (*Bombina bombina*), užovky obojkové (*Narrix natrix*) a 7 druhů ryb s převahou perlína ostrobřichého (*Scardinius erythrophthalmus*). Výskyt hořavky.

Dílčí plocha Koňov 3 (6,43 ha)

Měkké luhy nížinných řek (L2.4). V porostu dominuje topol (*Populus* sp.) a vrba (*Salix* sp.). Bohaté keřové i bylinné patro. Rameno hojně navštěvováno rybáři, kteří si upravují terén v místech rybolovu. Zde také větší koncentrace odpadků. Zajížděni do porostu automobily. Plocha je obklopena intenzivně využívanými zemědělskými pozemky. Výskyt řady invazních druhů jako javor jasanolistý (*Acer negundo*), trnovník akát (*Robinia pseodoacacia*), netýkavka žláznatá (*Impatiens grandulifera*), křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*). Při JZ okraji již mimo ZCHÚ několik chat. Při s okraji maringotka.

Dílčí plocha Mlač 1 (0,06 ha)

Malá vodní plocha okrouhlého tvaru v jižním rameni ZCHÚ. Je zde biotop V1G - Stanoviště bez vodních makrofyt, ale s přirozeným nebo přírodně blízkým charakterem dna a břehu. Dno bylo bagrováním prohloubeno. Mrtvá dřevní hmota. Hloubka max. 1,5 m.

Dílčí plocha Mlač 2 (0,14 ha)

Malá vodní plocha protáhlého zahnutého tvaru v jižním rameni ZCHÚ. Je zde biotop V1G - Stanoviště bez vodních makrofyt, ale s přirozeným nebo přírodně blízkým charakterem dna a břehu. Dno bylo bagrováním prohloubeno. Mrtvá dřevní hmota. Hloubka max. 1,5 m. V pobřežní zóně roste orobinec širolistý i úzkolistý (*Typha latifolia a angustifolia*), rákos obecný (*Phragmites australis*), ostřice řízná (*Carex gracilis*) a kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*), na hladině pak porosty okřehku menšího (*Lemna minor*).

Dílčí plocha Mlač 3 (2,80 ha)

Jedná se o silně zazemněné rameno s lesním porostem (lesní půda). Hustý porost stromů a keřů s převahou vrby bílé (*Saljx alba*), topolu černého (*Populus nigra*), dubu letního (*Quercus robur*) a bezu černého (*Sambucus nigra*). Z živočichů byl zjištěn výskyt ropuchy obecné (Bufo bufo), skokana zeleného (*Rana kl. esculenta*), skokana štíhlého (*Rana dalmatina*), skokana hnědého (*Rana temporaria*) a čolka obecného (*Triturus vulgaris*). Množství ležícího i stojícího mrtvého dřeva. Nevyjasněné vlastnické vztahy a hospodaření na dvou největších lesních parcelách (parcela 6121/20 a 6121/22, kú. 754617, vlastník Povodí Moravy) což přispívá k přirozenému bezzásadovému vývoji.

Příloha:

Příloha č. T2 - Popis dílčích ploch a výčet plánovaných zásahů v nich
Příloha č. M3 - Rozložení dílčích ploch v ZCHÚ

3.6 Zhodnocení výsledků předchozí péče a dosavadních ochranářských zásahů do území a závěry pro další postup

Předchozí péče byla doposud zaměřena pouze na prohloubení centra ramena Mlač. Tento zásah jednoznačně přispěl k zachování biotopů řady vzácných druhů živočichů i rostlin a ke zvýšení diverzity prostředí. Hodnotit ho lze kladně. Podobné prohloubení tůní nebo jejich vytvoření je žádoucí i jiných vhodných částí lokality.

3.7 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Prioritním zájmem ochrany lokality jsou předměty ochrany, jež jsou současně předmětem ochrany EVL Kněžpolský les v překryvu. Jedná se o hořavku duhovou (*Rhodeus sericin*) a měkké luhy nížinných řek (L2.4). Nicméně konflikt mezi zájmy ochrany případy se nepředpokládá. Přítomnost bobra evropského (*Castor fiber*) není v současnosti v konfliktu s ostatními předměty ochrany. Pokud by však došlo k masivní likvidaci lužních porostů, bylo by vhodné populaci bobra řešit v souladu s platnými právními předpisy.

4. Plán zásahů a opatření

4.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

4.1.1 Rámcové zásady péče o území

V každém případě je v celé lokalitě vyloučeno použití herbicidů (např. na likvidaci keřů), fungicidů a insekticidů bez souhlasu orgánu ochrany přírody. Chemické ošetření herbicidem lze použít jen zcela výjimečně (ve vegetační době), a to na cílenou injektáž herbicidu do kmenů jedinců invazních druhů dřevin jako je např. trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), javor jasanolistý (*Acer negundo*), pajasan žláznatý (*Ailanthus altissima*) nebo na bodové ošetření pařízků silně zmlazujících dřevin jako je svída krvavá (*Cornus sanguinea*). Většinu nepůvodních druhů bylin jako je topinambur hlíznatý, zlatobýl kanadský, netýkavka žláznatá a nepůvodní invazní „astřičky" je možné omezovat v šíření mechanicky kosením v období na počátku jejich kvetení, v případě křídlatek a zejména klejichy hedvábné je možné eliminovat jejich šíření jen ošetřením herbicidem na list v době vegetace, případně v kombinaci s kosením.

Intenzivně obhospodařované pozemky v ochranném pásmu je nutné zatravnit a vytvořit tak ochranný pás, který bude plnit funkci bariéry proti úletům chemického ošetření a hnojení polních plodin.

a) péče o biotop

Lužní lesy nížinných řek – v ZCHÚ se lesy vyskytují zejména na nelesní půdě. Pouze malá část v rameni Mlač je na lesních pozemcích. Tyto pozemky však mají nevyjasněné vlastnické a zejména hospodářské vztahy, což přispívá k jejich přirozenému bezzásahovému režimu a vývoji. V zásadě by bylo možné všechny lesy v ZCHÚ ponechat přirozenému vývoji. Nutné je však odstranit důsledně všechny jedince nepůvodních dřevin zejména invazivní javor jasanolistý (*Acer negundo*), který je hojně zastoupen. Nalezneme ale také trnovník akát (*Robina pseudoacacia*). V keřovém patře je prozatím malý výskyt křídlatky japonské (*Reynoutria japonica*), tu je třeba nekompromisně a bez prodlení zlikvidovat. Rovněž je třeba aktivně potlačovat netýkavku žláznatou (*Impatiens grandulifera*), která se začíná nebezpečně šířit.

Mrtvé dřevo stojící i ležící je potřebné ponechat na místě jako biotopo řady druhů organizmů a diverzifikující prvek prostředí. Z vodní plochy je možné část plavené dřevní hmoty odstranit, určité množství PDH však ve vodě musí zůstat (úkryt před dravci, vzácný biotop).

Jako opatření pro předmět ochrany EVL Kněžpolský les – evropsky významný druh páchník hnědý - je vhodné udržovat část zejména mladších jedinců vrb na okrajích porostů ořezem na hlavu, zvýší se tím i provozní bezpečnost na okraji polí a na přístupových komunikacích či podél ohrázování.

Vodní biotopy s hořavkou duhovou – Vodu je nutné udržovat mezotrofní, to znamená zamezit hnojení a splachům nutrietů z okolních pozemků. Rovněž je nutné zamezit znečištění chem ickými látkami. Mlži, na nichž je hořavka reprodukčně vázána, jsou citliví na zvyšování

trofie a znečištění vody. Případný větší rozvoj vegetace je možné regulovat manipulací s rybí obsádkou (regulované a uvážené vysazení býložravých nebo dravých ryb) nebo mechanickým odstraňováním. V současnosti je vegetace v ramenech na vhodné úrovni, je možné udržovat rybí obsádku v současném stavu. Pouze v rameni Blata je nižší stav hořavky – je zde pravděpodobně větší predační tlak (kaprovité ryby, dravci).

V případě nutnosti odbahňování je nutné instalovat na sací zařízení mříž s okem do 1cm, aby nedocházelo k nasávání hořavky. Odbahňování provádět jen na části vodní plochy ideálně v termínu září – listopad. Potřebné je zajistit přemístění mlžů do neodbahňované plochy.

Tůně – Po individuálním posouzení a tam, kde je to vhodné, je možné vytvářet nové tůně. Nově vytvořené tůně mají velký význam pro metapopulaci při kolonizaci okolí, jako propojovací místa mezi stávajícími lokalitami (tj. místa, kde se mohou setkat a spářit jedinci ze vzdálenějších lokalit). Vhodné je vytváření soustavy tůní. Při budování soustavy tůní doporučujeme vytvořit jednu větší (např. ovál o rozměrech 10 × 5 m, případně i více), hlubokou alespoň 1,5 m. V této tůni je vhodné podporovat růst ponořené (submersní) vegetace, aby se zde mohla skrývat vývojová stádia obojživelníků. Takovou nádrž může úspěšně využít část populace zimující ve vodě. Tůně by měly být na nezastíněném místě s rozlohou 0,5−10 m^2 a s hloubkou od 20 do 50 cm. Tůně by měly mít pozvolné břehy s mělkými litorálními zónami minimálně na polovině plochy tůně. Zcela nevhodné jsou nádrže se všemi strmými břehy. U nově budovaných tůní je dobré umístit do nich jako úkryt například kamení, staré pařezy, kůru nebo kmeny z odstraňování náletu. K tvorbě tůní je možné použít ruční nářadí, ale není vyloučeno i použití těžší techniky – občasná větší disturbance půdního povrchu, spojená se vznikem mělkých terénních depresí, obojživelníkům jednoznačně prospívá. Zeminu vytěženou při tvorbě tůní je v menší míře možné navršit v okolí tůně na hromadu. U větších tůní je potřebné zeminu odvézt. Tůně při zazemnění na polovinu původní hloubky nebo při zarůstání obnovovat v období srpen – konec září.

b) péče o druh – hořavka duhová (*Rhodeus serecius*)

Základ péče o hořavku spočívá především v zajištění péče o biotopy, ve kterých se nachází, což je zároveň komplikováno tím, že tento ostrakofilní druh je při svém rozmnožování vázán na přítomnost dostatečně bohaté populace vodních mlžů. Proto je zcela zásadní péče o biotop a populaci mlžů, a to především velevrubů (g. *Unio*) a škeblí (g. *Anodonta*)., na které je hořavka reprodukčně vázána. Tito mlži vyžadují čistou vodu, jsou velmi citliví na dusíkaté látky a chemikálie (indikátor čistoty vody).

Péče o biotop by měl obsahovat následující požadavky:

- V ideálním případě napojení ramen na stávající koryto řeky Moravy i mezi sebou tak, aby došlo k jejich regulovatelnému zprůtočnění alespoň za vyššího stavu Moravy (možnost migrace ryb, dostatečná dotace vodou)
- V případě přílišného zazemnění odtěžení části nánosů a navážek tak, aby byla ponechána dostatečná plocha litorálu (to znamená nikoliv celoplošně), avšak bez rizika častého vysychání a tím likvidace zde se vyskytujících populací mlžů

- Ochrana před znečištěním ze zemědělství a průmyslových podniků, odstranění černých skládek ze břehů jako potencionálního zdroje znečištění při zvýšení vodní hladiny nebo splachem látek při intenzivních deštích
- Zatravnění okolních zemědělsky intenzivně využívaných pozemků v OP
- Ponechávání vybraných spadlých stromů ve vodě jako možných úkrytů před dravci, péče o vodní a pobřežní vegetaci, která nesmí být úmyslně likvidována

Z hlediska rybářského hospodaření zde nesmí docházet k hnojení vodních ploch (zvyšování trofie vody), nevhodné manipulaci s rybí obsádkou (to znamená vytvořit vyrovnaný poměr dravých a ostatních druhů ryb). Hospodaření zde může být pouze extenzivní a musí zde platit zákaz používání čeřínku pro lov nástražních ryb.

Rybí obsádka podstatně ovlivňuje celkové oživení slepého ramene. Cílem je vyšší průhlednost vody s malým výskytem řas. To lze dosáhnout, pokud se rozmnoží střední a velký zooplankton. Naprosto nevhodné jsou býložravé ryby.

Rozvoj stolístků a růžkatců lze potlačit velmi dobře uváženým nasazením potřebného množství býložravých ryby a tak snížit výskyt méně žádoucích druhů vodních rostlin.

4.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území

Dílčí plocha Blata 1 (0,70 ha)
- bezzásahový režim
- v případě pádu většího množství dřevní hmoty do vodní plochy je možné ji částečně odstranit (pozor na znečištění vody ropnými produkty) a ponechat na břehu
- v případě potřeby regulace rybí obsádky

Dílčí plocha Blata 2 (1,58 ha)
- odstranit všechny jedince trnovníku akátu, javoru jasanolistého a křídlatky
- k likvidaci invazních druhů dřevin je možné použít herbicid v kombinaci s mechanickým odstraněním
- biomasu z likvidace invazních dřevin odstranit mimo ZCHÚ
- zlikvidovat porosty netýkavky žláznaté mechanickým vytrháváním před květem i několikrát ročně a odvozem biomasy mimo ZCHÚ (zde herbicid není vhodné použít)
- pokud vzniknou příliš velké světliny provést dosadbu autochtoními dřevinami

Dílčí plocha Blata 3 (0,87 ha)
- odstranit všechny jedince trnovníku akátu, javoru jasanolistého a křídlatky
- k likvidaci invazních druhů dřevin je možné použít herbicid v kombinaci s mechanickým odstraněním
- biomasu z likvidace invazních dřevin odstranit mimo ZCHÚ
- zlikvidovat porosty netýkavky žláznaté mechanickým vytrháváním před květem i několikrát ročně a odvozem biomasy mimo ZCHÚ (zde herbicid není vhodné použít)
- dosadba autochtoními dřevinami - dub, jasan, jilm, lípa

Dílčí plocha Výrovka 1 (2,54 ha)

- bezzásahový režim
- v případě pádu většího množství dřevní hmoty do vodní plochy je možné ji částečně odstranit (pozor na znečištění vody ropnými produkty) a ponechat na břehu
- v případě potřeby regulace rybí obsádky

Dílčí plocha Výrovka 2 (4,24 ha)
- odstranit všechny jedince trnovníku akátu, javoru jasanolistého a křídlatky
- k likvidaci invazních druhů dřevin je možné použít herbicid v kombinaci s mechanickým odstraněním
- biomasu z likvidace invazních dřevin odstranit mimo ZCHÚ
- zlikvidovat porosty netýkavky žláznaté mechanickým vytrháváním před květem i několikrát ročně a odvozem biomasy mimo ZCHÚ (zde herbicid není vhodné použít)
- pokud vzniknou příliš velké světliny provést dosadbu autochtoními dřevinami
- jinak bez zásahu

Dílčí plocha Výrovka 3 (0,35 ha)
- v návaznosti na celý tok je žádoucí odbahnění toku a jeho revitalizace (i mimo ZCHÚ)

Dílčí plocha Koňov 1 (3,63 ha)
- bezzásahový režim
- v případě pádu většího množství dřevní hmoty do vodní plochy je možné ji částečně odstranit (pozor na znečištění vody ropnými produkty) a ponechat na břehu
- v případě potřeby regulace rybí obsádky

Dílčí plocha Koňov 2 (0,27 ha)
- bezzásahový režim
- v případě pádu většího množství dřevní hmoty do vodní plochy je možné ji částečně odstranit (pozor na znečištění vody ropnými produkty) a ponechat na břehu
- v případě potřeby regulace rybí obsádky

Dílčí plocha Koňov 3 (6,43 ha)
- odstranit všechny jedince trnovníku akátu, javoru jasanolistého a křídlatky
- k likvidaci invazních druhů dřevin je možné použít herbicid v kombinaci s mechanickým odstraněním
- biomasu z likvidace invazních dřevin odstranit mimo ZCHÚ
- zlikvidovat porosty netýkavky žláznaté mechanickým vytrháváním před květem i několikrát ročně a odvozem biomasy mimo ZCHÚ (zde herbicid není vhodné použít)
- pokud vzniknou příliš velké světliny provést dosadbu autochtoními dřevinami

Dílčí plocha Mlač 1 (0,06 ha)
- Bezzásahový režim
- v případě potřeby regulace rybí obsádky

Dílčí plocha Mlač 2 (0,14 ha)
- Bezzásahový režim
- v případě potřeby regulace rybí obsádky

Dílčí plocha Mlač 3 (2,80 ha)

- odstranit všechny jedince trnovníku akátu, javoru jasanolistého a křídlatky
- k likvidaci invazních druhů dřevin je možné použít cílenou injektáž herbicidu v období od 1. 8. do 30. 10. v kombinaci s mechanickým odstraněním v následujícím roce po provedení injektáže
- biomasu z likvidace invazních dřevin odstranit mimo plochy v ZCHÚ
- zlikvidovat porosty netýkavky žláznaté mechanickým vytrháváním před květem i několikrát ročně a odvozem biomasy mimo ZCHÚ (zde herbicid není vhodné použít)
- pokud vzniknou příliš velké světliny provést dosadbu autochtoními nebo ovocnými druhy dřevin (vysokokmené krajové odrůdy jabloní) s potenciálem vzniku sekundárních kmenových dutin (biotop páchníka hnědého)
- na vhodných místech (vlhké a alespoň částečně osluněná místa) vytvořit 5-7 drobných vodních tůněk s výškově diferenciovaným dnem, pozvolnými svahy a větší centrální tůní a hloubce do 0,5 m (viz kap. 4.1.1 odstavec „Tůně“)
- materiál vzniklý při tvorbě tůní odstranit mimo plochy v ZCHÚ

Příloha:
Příloha č. T2 - Popis dílčích ploch a výčet plánovaných zásahů v nich
Příloha č. M3 - Rozložení dílčích ploch v ZCHÚ

4.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ZCHÚ

Hospodářské využití lokality nepřipadá v úvahu. Není možná intenzifikace chovu ryb ani zavedení chovu vodní drůbeže. V případě jejího většího výskytu je nutné vodní drůbež eliminovat.

Využití lokality ke sportovnímu rybolovu je přípustné, za předpokladu nezvyšování jeho intenzity a regulace pohybu osob i dopravních prostředků v ZCHÚ.

4.3 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ke stavební činnosti, terénním a vodohospodářským úpravám, k použití chemických prostředků a změnám kultury pozemku v ochranném pásmu je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody.

4.4 Zaměření a vyznačení území v terénu

Vzhledem k tomu že se jedná o nově navrhované ZCHÚ je potřebné ho po jeho vyhlášení geodeticky zaměřit a vyznačit jeho hranice v terénu podle vyhlášky č. 60/2008 Sb.

4.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

Pro ochranu populace hořavky duhové je nezbytné projednání změny hospodaření v rámci rybářského revíru, zejména zákaz lovu nástražních rybek do čeřínků, vysazování dravých druhů ryb, omezení vysazování konkurenčních druhů ryb a zákaz přikrmování.

Potřebné je zamezit intenzifikaci sportovního rybolovu ve všech slepých ramenech. Vhodné je omezit vjezd automobilů do bezprostřední blízkosti ZCHÚ (zajíždění rybářů do keřových lemů a lesních porostů). Podobně citlivě působit směrem k zamezení znečišťování území zanechanými odpadky a zamezení devastace vegetace v místech rybolovu.

4.6 Návrhy na vzdělávací využití území

Při vstupu do ZCHÚ od Starého města u Uherského hradiště i od Huštěnovic (49°6'2.063"N 17°28'53.825"E, 49°5'34.206"N 17°29'0.027"E) by bylo vhodné umístit informační tabuli o ZCHÚ jejím managementu.

Formou propagačního letáku, případně odborné přednášky či exkurze je vhodné propagovat ZCHÚ v okolních obcích.

4.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

Výzkumy na území ZCHÚ lze provádět pouze se souhlasem orgánu ochrany přírody, odboru životního prostředí Krajského úřadu Zlínského kraje.

V souvislosti s tím, že ZCHÚ je v překryvu s EVL bude nutný trvalý monitoring vývoje území (vhodné i jako bakalářské nebo diplomové práce) a předmětů ochrany, jež jsou pro obě chráněná území společná (hořavka duhová, lužní lesy nížinných řek). Tento monitoring je možné provádět každoročně nad rámec povinných kontrol státní ochrany přírody, které probíhají v několikaletém intervalu.

Nutný bude především průzkum zaměřený na mlže (kvůli vazbám na hořavku duhovou). Celkově bude třeba provést doplňující zoologický průzkum zaměřený na ichtyofaunu, stejně tak i průzkum botanický.

5. Závěrečné údaje

5.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů prací)

Druh zásahu (práce) a odhad množství (např. plochy)	Orientační náklady za rok (Kč)	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)
Jednorázové a opakované činnosti		
Doplňující zoologický průzkum území (3ks)	-	150 000
Doplňující botanický průzkum území	-	35 000
Označení ZCHÚ informačními tabulemi (2 ks)	-	100 000
Instalace a údržba spec. hnízdních budek	15 000	150 000
Odstranění nepůvodních druhů dřevin + odvoz biomasy	15 000	150 000
Likvidace a odvoz netýkavky žláznaté (0,5 ha)	15 000	150 000
Vytvoření tůní a odvoz zeminy (5m^3)		20 000
Dosadba původních druhů dřevin (200 ks), včetně následné péče (ožin, ochrana proti zvěři)		400 000
Předpokládané činnosti po dobu platnosti plánu péče		**1 155 000,- Kč**
Náklady celkem (Kč)		**1 155 000,- Kč**

5.2 Použité podklady a zdroje informací

Farkač, J., Král, D. & Škorpík, M. (eds.) (2005): Červený seznam ohrožených druhů České republiky – bezobratlí. AOPK ČR, Praha, 760 pp.

Háková A., Klaudisová A. & Sádlo J. (eds.) (2004): Zásady péče o nelesní biotopy v rámci soustavy Natura 2000. Planeta XII, 3/2004 – druhá část. MŽP, Praha.

Hrabec J. (1999): Mokřady Hradišťského příkopu X. Veronica č.3/1999

Chytrý M., Kučera T. & Kočí M., (eds.) (2001): Katalog biotopů České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny, Praha, 304 pp.

Kolektiv (2004): Rámcové zásady lesního hospodaření pro typy přírodních stanovišť v územích soustavy Natura 2000 v České republice. Základní doporučení pro hospodářské soubory. PLANETA XII, 3/2004. Ministerstvo životního prostředí, Praha.

kolektiv (2006): Pravidla hospodaření pro typy lesních přírodních stanovišť v evropsky významných lokalitách soustavy NATURA 2000. Ministerstvo životního prostředí, Praha.

Konvička M., Beneš J. & Čížek L. (2005): Ohrožený hmyz nelesních stanovišť: ochrana a management. Sagittaria, Olomouc.

Konvička M., Čížek L. & Beneš J. (2006): Ohrožený hmyz nížinných lesů: ochrana a management. Sagittaria, Olomouc.

Lacina D. a kol. (2011): Plán péče o navrhovanou přírodní památku Kněžpolský les. (Depon. in: Krajský úřad Zlínského kraje).

Mackovčin P., Matková M., (eds.) 2002: Chráněná území ČR – Zlínsko, svazek II. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR a EkoCentrum Brno, Praha, 376 pp

Marhoul P. & Turoňová D. (eds.) (2007): Zásady managementu stanovišť druhů v evropsky významných lokalitách soustavy Natura 2000, AOPK ČR, Praha

Neuhäuslová Z. & Moravec J. (eds.) (1997): Mapa potenciální přirozené vegetace České republiky. Kartografie, Praha, 341 pp.

Petříček V (ed.) (1999): Péče o chráněná území I. Nelesní společenstva, AOPK ČR, Praha, 451 pp.

Pyšek P., Tichý L. (2001): Rostlinné invaze. Rezekvítek, Brno. 40 pp.

Rejl J., (2011): Inventarizační ichtyologický průzkum se zvláštním zřetelem na výskyt populace hořavky duhové (*Rhodeus amarus*) v EVL Kněžpolský les, Mott MacDonald Praha, Praha

Quitt, E. (1971): Klimatické oblasti Československa. ČSAV, Brno.

Vitkova M. (2011): Péče o akátové porosty. Ochrana přírody č.6/2011

Mapové podklady:

Základní mapa České republiky 1:10 000 číslo mapového listu: 25-33-24, 25-33-23
Základní mapa České republiky 1:5 000 číslo mapového listu: Uherský Brod-7-1,
Quitt, E. (1977): Klimatické oblasti ČR - mapa 1:500 000. ČSAV, Brno

5.3 Seznam používaných zkratek

C1 - Kriticky ohrožený druh podle Černého a červeného seznamu České republiky
C2 - Silně ohrožený druh podle Černého a červeného seznamu České republiky
C3 - Ohrožený druh podle Černého a červeného seznamu České republiky
C4 - Vzácnější taxony vyžadující další pozornost podle Černého a červeného seznamu České republiky
ČR – Česká republika
EVL – Evropsky významná lokalita
LHP – lesní hospodářský plán
LHO – lesní hospodářské osnovy
PP – plán péče
PUPFL – půda určená k plnění funkce lesa
TTP – trvalý travní porost
ZCHÚ – zvláště chráněné území
§1 - Kriticky ohrožený druh podle Vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.
§2 - Silně ohrožený druh podle Vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.
§3 - Ohrožený druh podle Vyhlášky MŽP ČR č. 395/1992 Sb.

5.4 Plán péče zpracoval

Plán péče zpracovala Lenka Pavelčíková (Králová) a Petr Pavelčík v roce 2012 aktualizací a doplněním plánu péče o navrhovanou přírodní památku Kněžpolský les (Lacina D. a kol. 2011).

Kontakt na zpracovatele:

Mgr. Lenka Pavelčíková (Králová)
e-mail: kralova.lk@seznam.cz
IČO: 86914987

Mgr. Petr Pavelčík
e-mail: p.pavelcik@centrum.cz

Upravil a aktualizoval: Petr Pavelčík

6. Přílohy

Součástí plánu péče jsou dále tyto přílohy

Mapy:

Příloha č. M1 - **Orientační mapa s vyznačením hranic ZCHÚ**

Příloha č. M2 - **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ**

Příloha č. M3 - **Rozložení dílčích ploch v ZCHÚ**

Příloha č. M4 – **Překryv ZCHÚ s jinými chráněnými územími**

Tabulky:

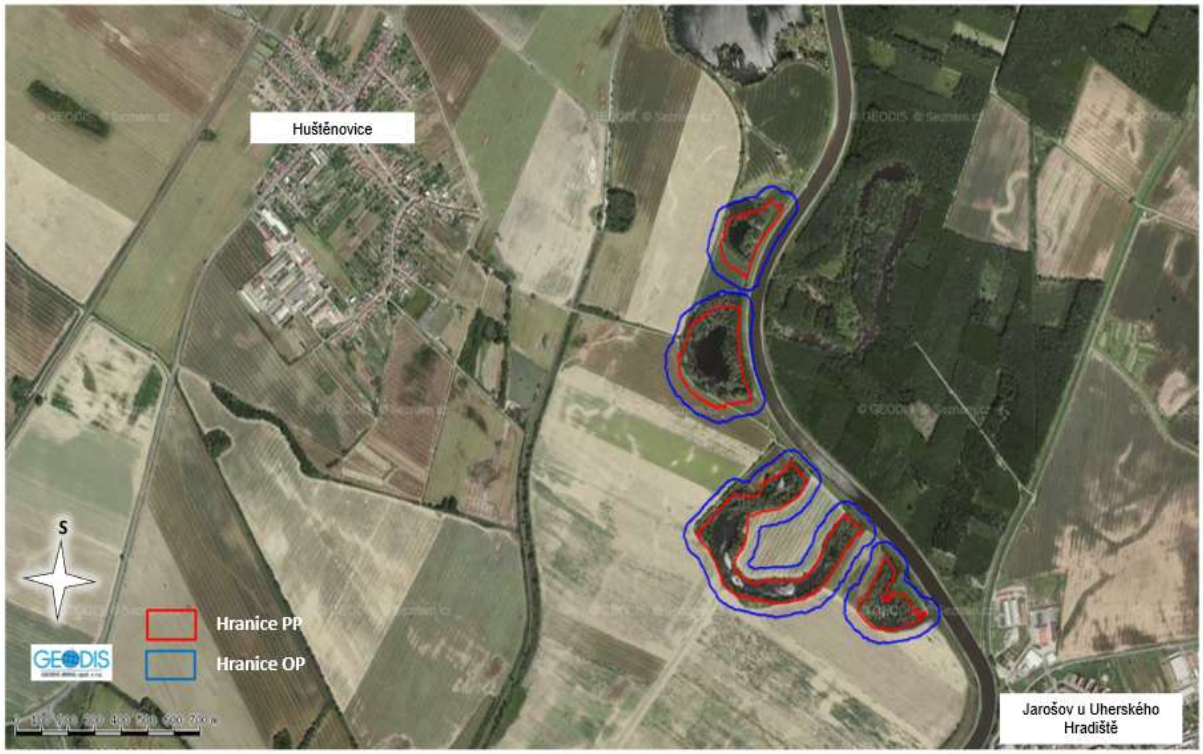
Příloha č. T1 – **Vymezení území podle současného stavu KN**

Příloha č. T 2 – **Popis dílčích ploch a výčet plánovaných zásahů v nich**

Další přílohy:

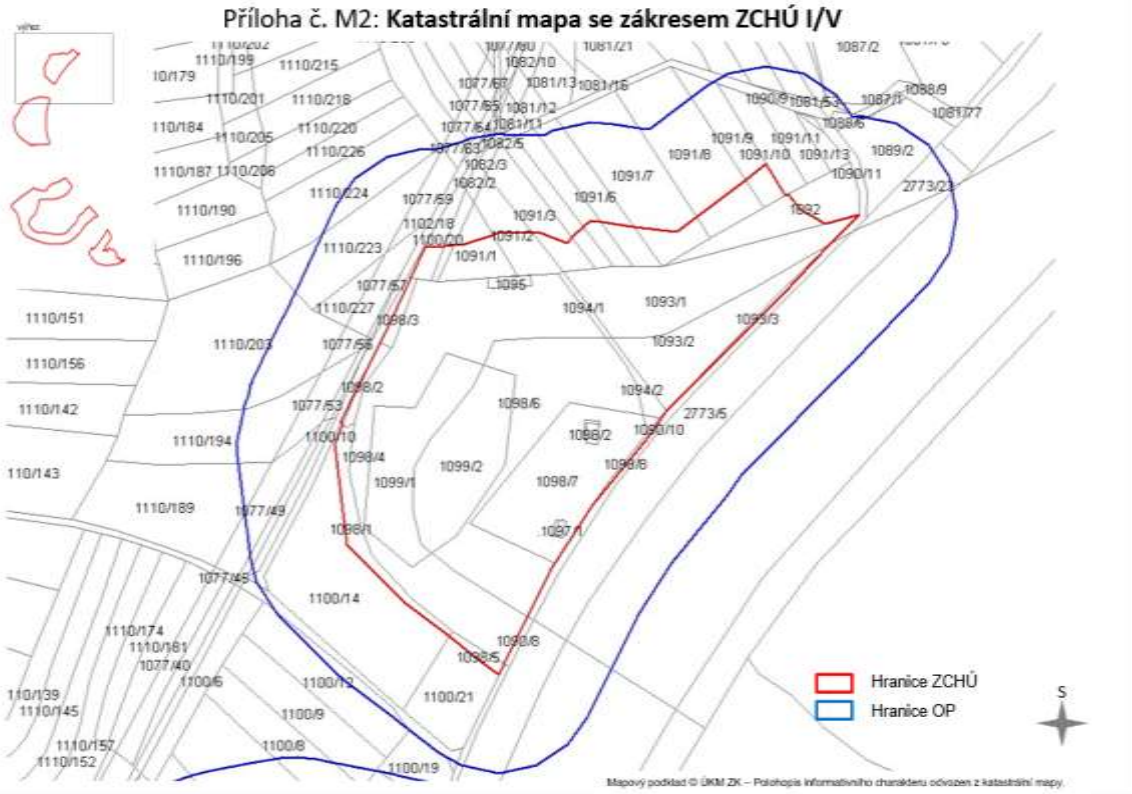
Příloha F - **Fotodokumentace**

Příloha č. M1: **Orientační zákres ZCHÚ**

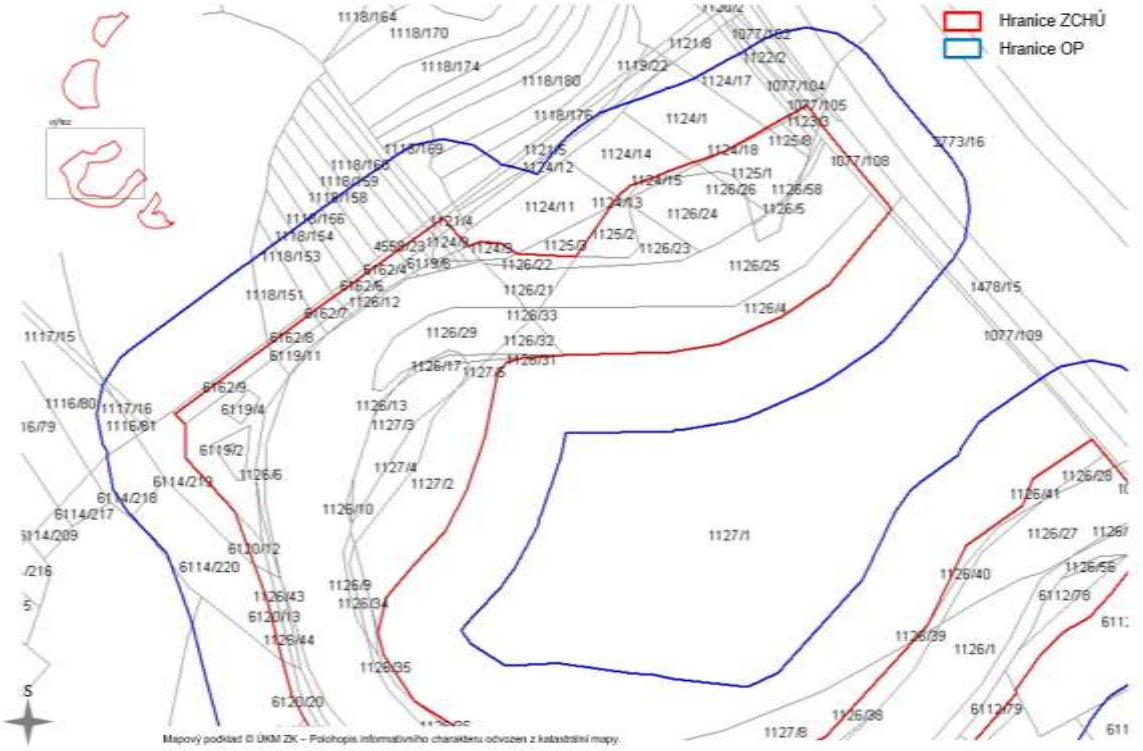

Mapový podklad © Mapy.cz, s.r.o., © 2011 NAVTEQ All rights reserved

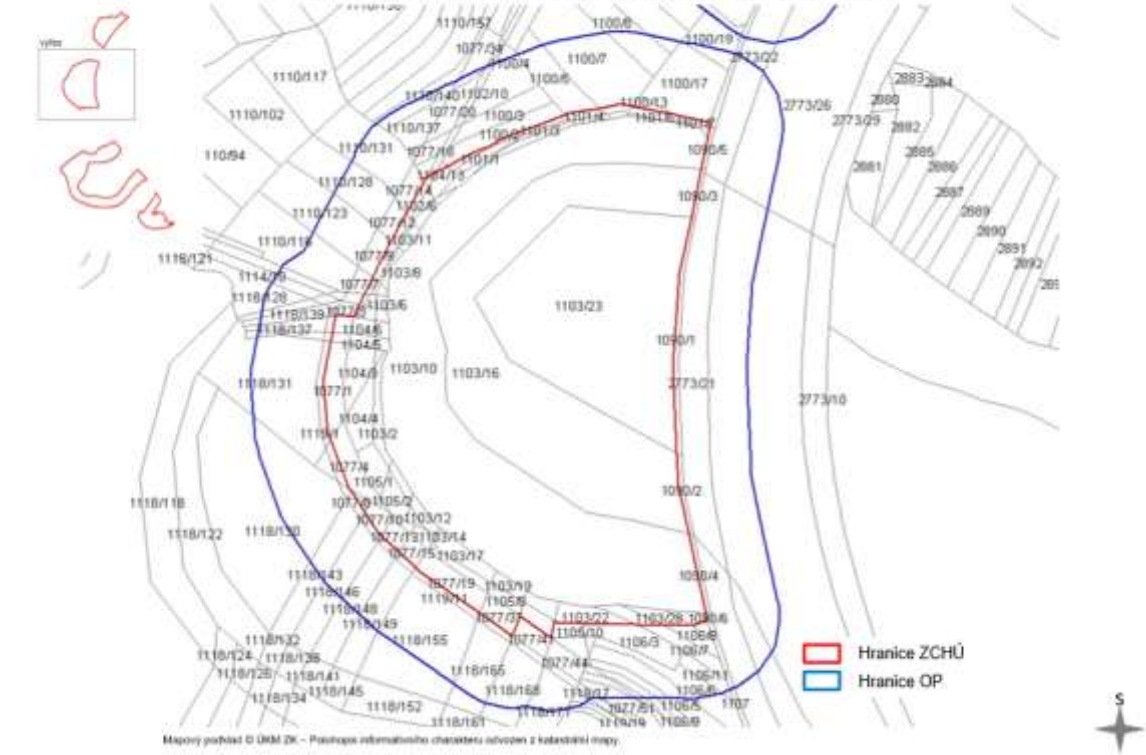
Příloha č. M2: **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ I/V**

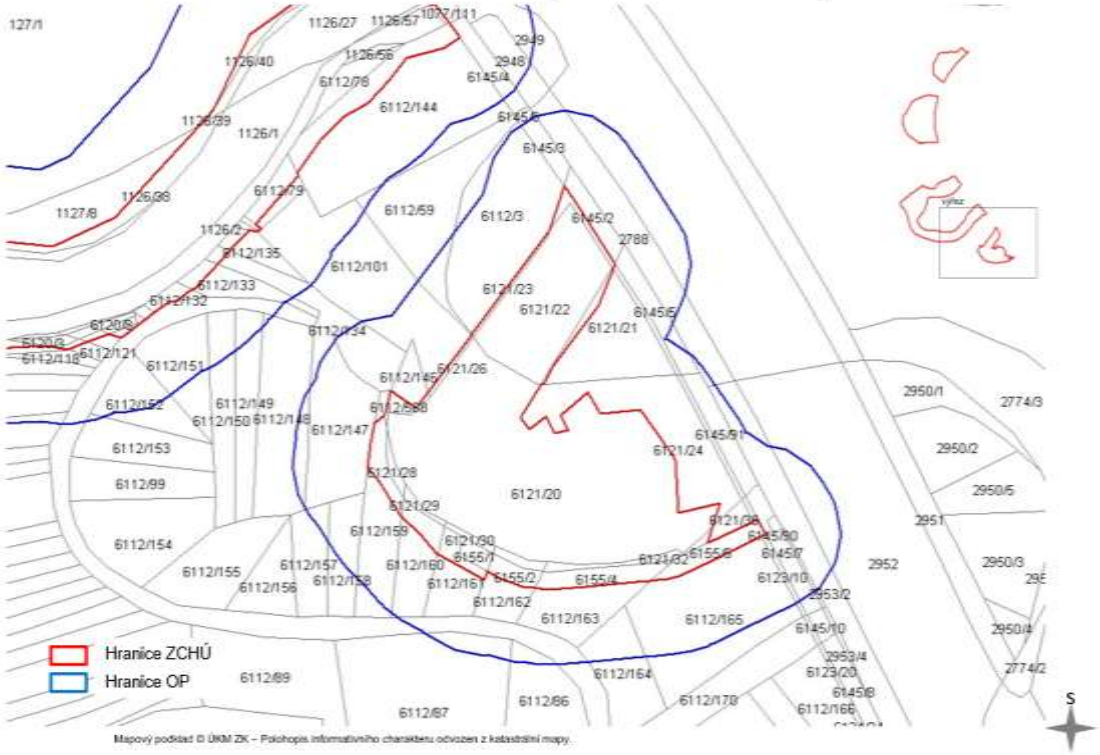
Příloha č. M2: **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ III/V**

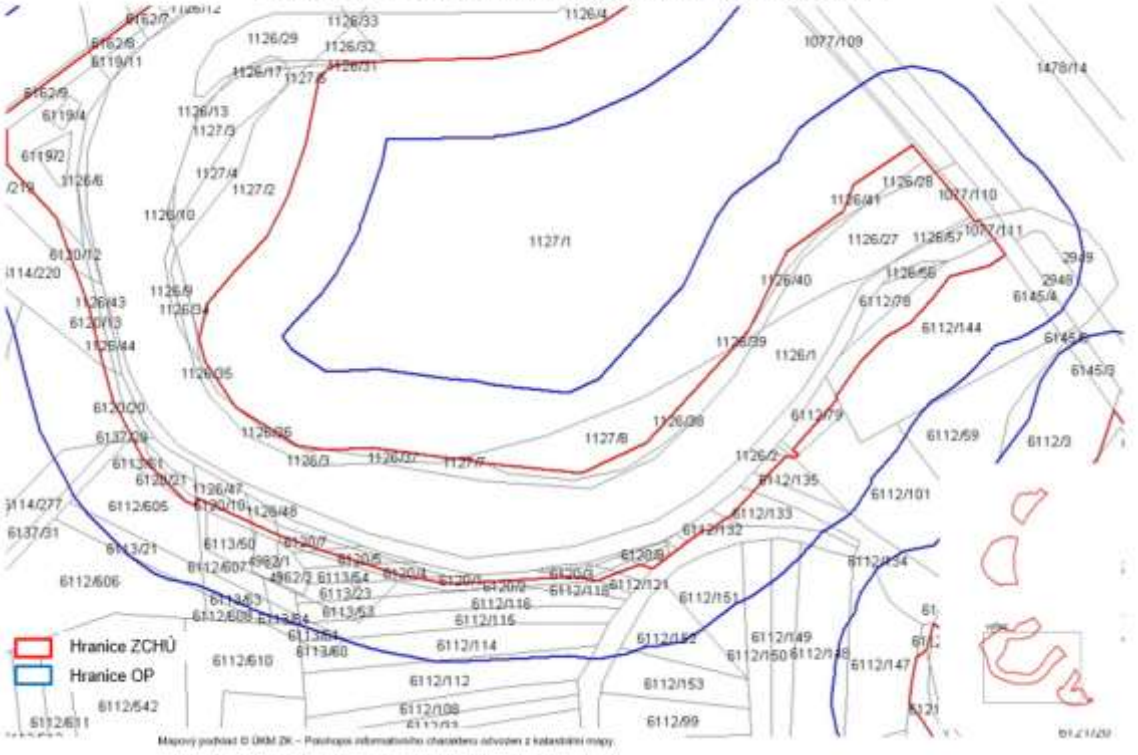
Příloha č. M2: **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ II/V**

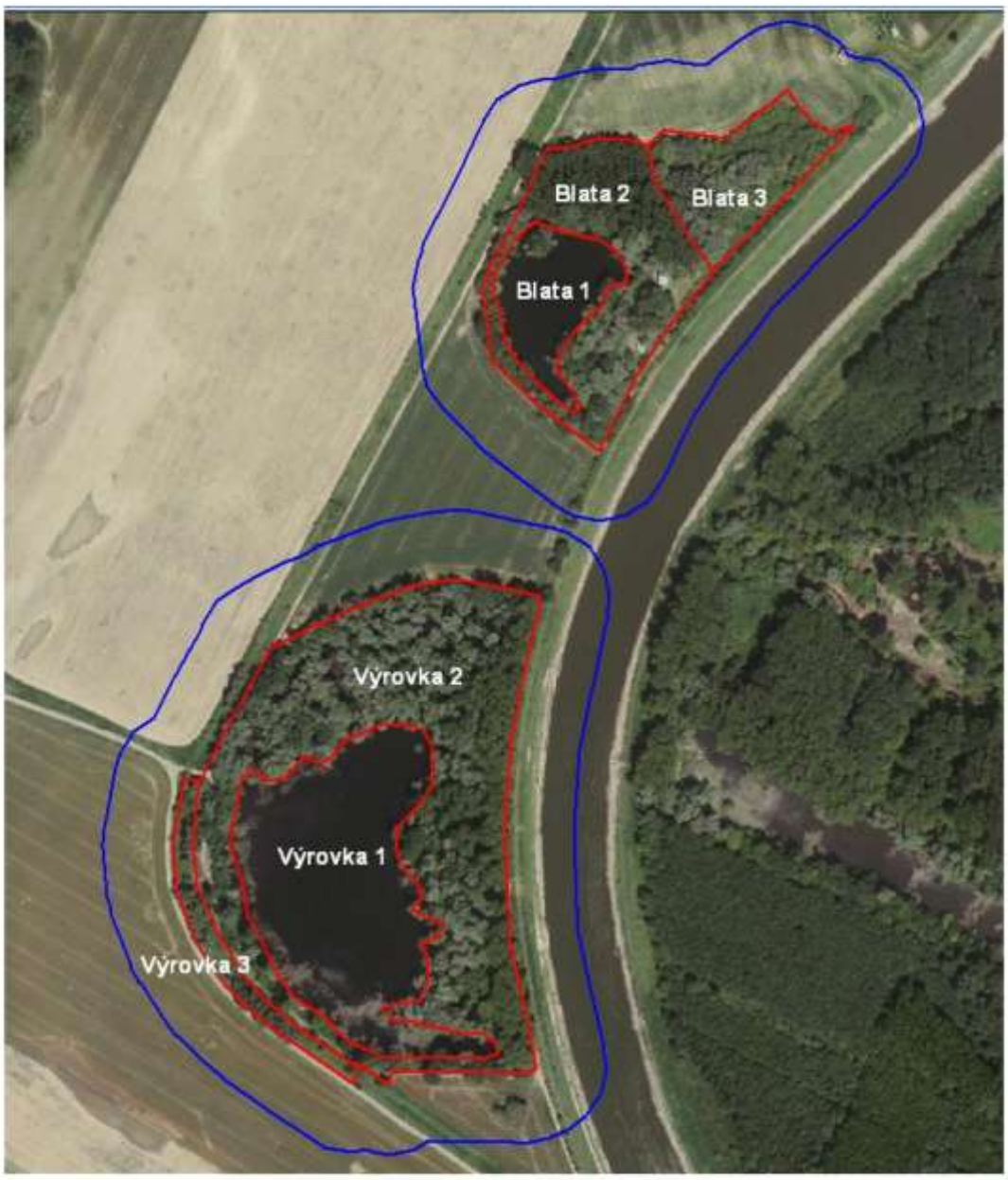
Příloha č. M2: **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ V/V**

Příloha č. M2: **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ IV/V**

Příloha č. M3: **Rozložení dílčích ploch v ZCHÚ I/II**

Příloha č. M3: **Rozložení dílčích ploch v ZCHÚ II/II**

Příloha č. M4: **Překryv ZCHÚ s jinými chráněnými územími**

Příloha T2: **Popis dílčích ploch a plánovaných zásahů v nich**

označení plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	Naléhavost*	termín provedení	interval provádění
Blata 1	0,7	Vodní plocha v nejsevernějším rameni ZCHÚ. Je zde biotop V1F - Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod - ostatní porosty. U břehů vodní plochy je několik padlých stromů (zřejmě činnost bobra evropského). Jde o cenou plavenou dřevní hmotu (PDH) jež vytváří vhodné podmínky pro vývoj řady druhů organismů a významně zvyšuje diverzity prostředí. Rameno je rybářský revír M10A Morava. V rybí obsádce se vyskytují dravé i býložravé druhy ryb. Dle inv. průzkumu je populace hořavky v tomto rameni v řádech desítek až stovek jedinců a je považována za ohroženou.	V decenniu bez zásahu	-	-	-
			V případě potřeby odstranění části plavené dřevní hmoty	3	září – listopad	V případě potřeby
Blata 2	1,58	Měkké luhy nížinných řek (L2.4). V porostu dominuje topol (*Populus* sp.) a vrba (*Salix* sp.). Bohaté keřové i bylinné patro. Při východním okraji dva rekreační objekty (chaty) s upraveným okolím. Malý ovocný sad u jedné z chat.	Likvidace javoru jasanolistého a trnovníku akátu (mechanicky + herbicidem)	1	Dle použité metody	-
			Likvidace křídlatky žláznaté	1	Několikrát za rok	-
Blata 3	0,87	Plocha na severním okraji ZCHÚ. Je zde biotop X9B Lesní kultury s nepůvodními listnatými dřevinami. Hojný výskyt invazního javoru jasanolistého (*Acer negundo*).	Likvidace javoru jasanolistého a trnovníku akátu (mechanicky + herbicidem)	1	Dle použité metody	-
			Likvidace křídlatky žláznaté	1	Několikrát za rok	-
			Dosadba autochtonními dřevinami	2	podzim	-
Výrovka 1	2,54	Vodní plocha obklopená lesním porostem. Je zde biotop V1F - Makrofytní vegetace přirozeně eutrofních a mezotrofních stojatých vod - ostatní porosty. U břehů vodní plochy je několik padlých stromů (zřejmě činnost bobra evropského). Jde o cenou plavenou dřevní hmotu (PDH) jež vytváří vhodné podmínky pro vývoj řady druhů organismů a významně zvyšuje diverzity prostředí. Rameno je rybářský revír M10A Morava. V rybí obsádce se vyskytují dravé i býložravé druhy ryb. Dle inv. průzkumu je populace hořavky v tomto rameni v řádech tisíců až desetitisíců jedinců. Biotop je hodnocen jako kvalitní.	V decenniu bez zásahu	-	-	-
			V případě potřeby odstranění části plavené dřevní hmoty	3	září – listopad	V případě potřeby
Výrovka 2	4,24	Měkké luhy nížinných řek (L2.4). V porostu dominuje topol (*Populus* sp.) a vrba (*Salix* sp.). Bohaté keřové i bylinné patro. Výskyt řady invazních druhů jako javor jasanolistý (*Acer negundo*), trnovník akát (*Robinia pseodoacacia*), netýkavka žláznatá (*Impatiens grandulifera*), křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*).	Likvidace javoru jasanolistého a trnovníku akátu (mechanicky + herbicidem)	1	Dle použité metody	-
			Likvidace křídlatky žláznaté	1	Několikrát za rok	-

označení plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	Naléhavost*	termín provedení	interval provádění
Výrovka 3	0,35	Jde o nesouvislý pruh rákosin a ostřic v korytě zazemněného drobného vodního toku (kanálu) při západní hranici ramene Výrovka. Plocha odděluje rameno od přilehlé polní cesty a intenzivně využívaných zemědělských pozemků. Výskyt rákosu obecného (*Phragmites australis*), ostříce štíhlé (*Carex acuta*), zblochanu vodního (*Glyceria maxima*). Místy silně ruderální (*Urtica dioica*).	Odbahnění a revitalizace toku	3	září – listopad	-
Koňov 1	3,63	Vodní plocha v protáhlého zahnutého tvaru v největším rameni ZCHÚ. Je zde biotop V1G - Stanoviště bez vodních makrofyt, ale s přirozeným nebo přírodně blízkým charakterem dna a břehu. U břehů vodní plochy je několik padlých stromů (zřejmě činnost bobra evropského). Jde o cenou plavenou dřevní hmotu (PDH) jež vytváří vhodné podmínky pro vývoj řady druhů organismů a významně zvyšuje diverzity prostředí. Rameno je rybářský revír M10A Morava. V rybí obsádce se vyskytují dravé i býložravé druhy ryb. Dle inv. průzkumu je populace hořavky v tomto rameni v řádech tisíců až desetitisíců jedinců. Biotop je hodnocen jako kvalitní.	V decenniu bez zásahu	-	-	-
			V případě potřeby odstranění části plavené dřevní hmoty	3	září – listopad	V případě potřeby
Koňov 2	0,27	Menší vodní plocha využívaná pro sportovní rybolov. Místní název Markétka. Rameno Okrouhlého tvaru. V pobřežní zóně roste rákos obecný (*Phragmires ausrralis*), orobinec širolistý (*Typha iatifolia*) a ojediněle kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*). Z živočichů zde byl zjištěn výskyt škeble rybniční (*Anodonta cygnea*), ropuchy obecné (*Bufo bufo*), skokana hnědého (*Rana temporaria*) a kuňky obecné (*Bombina bombina*), užovky obojkové (*Narrix natrix*) a 7 druhů ryb s převahou perlína ostrobřichého (*Scardinius erythrophthalmus*). Výskyt hořavky.	V decenniu bez zásahu	-	-	-
			V případě potřeby odstranění části plavené dřevní hmoty	3	září – listopad	V případě potřeby
Koňov 3	6,43	Měkké luhy nížinných řek (L2.4). V porostu dominuje topol (*Populus* sp.) a vrba (*Salix* sp.). Bohaté keřové i bylinné patro. Rameno hojně navštěvováno rybáři, kteří si upravují terén v místech rybolovu. Zde také větší koncentrace odpadků. Zajížděni do porostu automobily. Plocha je obklopena intenzivně využívanými zemědělskými pozemky. Výskyt řady invazních druhů jako javor jasanolistý (*Acer negundo*), trnovník akát (*Robinia pseodoacacia*), netýkavka žláznatá (*Impatiens grandulifera*), křídlatka japonská (*Reynoutria japonica*). Při JZ okraji již mimo ZCHÚ několik chat. Při s okraji maringotka.	Likvidace javoru jasanolistého a trnovníku akátu (mechanicky + herbicidem)	1	Dle použité metody	-
			Likvidace křídlatky žláznaté	1	Několikrát za rok	-
Mlač 1	0,06	Malá vodní plocha okrouhlého tvaru v jižním rameni ZCHÚ. Je zde biotop V1G - Stanoviště bez vodních makrofyt, ale s přirozeným nebo přírodně blízkým charakterem dna a břehu. Dno bylo bagrováním prohloubeno. Mrtvá dřevní hmota. Hloubka max. 1,5 m.	V decenniu bez zásahu	-	-	-

označení plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	Naléhavost*	termín provedení	interval provádění
Mlač 2	0,14	Malá vodní plocha protáhlého zahnutého tvaru v jižním rameni ZCHÚ. Je zde biotop V1G - Stanoviště bez vodních makrofyt, ale s přirozeným nebo přírodně blízkým charakterem dna a břehu. Dno bylo bagrováním prohloubeno. Mrtvá dřevní hmota. Hloubka max. 1,5 m. V pobřežní zóně roste orobinec širolistý i úzkolistý (*Typha latifolia a angustifolia*), rákos obecný (*Phragmites australis*), ostřice řízná (*Carex gracilis*) a kosatec žlutý (*Iris pseudacorus*), na hladině pak porosty okřehku menšího (*Lemna minor*).	V decenniu bez zásahu	-	-	-
Mlač 3	2,80	Jedná se o silně zazemněné rameno s lesním porostem (lesní půda). Hustý porost stromů a keřů s převahou vrby bílé (*Saljx alba*), topolu černého (*Populus nigra*), dubu letního (*Quercus robur*) a bezu černého (*Sambucus nigra*). Z živočichů byl zjištěn výskyt ropuchy obecné (Bufo bufo), skokana zeleného (*Rana kl. esculenta*), skokana štíhlého (*Rana dalmatina*), skokana hnědého (*Rana temporaria*) a čolka obecného (*Triturus vulgaris*). Množství ležícího i stojícího mrtvého dřeva. Nevyjasněné vlastnické vztahy a hospodaření na dvou největších lesních parcelách (parcela 6121/20 a 6121/22, kú. 754617, vlastník Povodí Moravy) což přispívá k přirozenému bezzásadovému vývoji.	Likvidace javoru jasanolistého a trnovníku akátu (mechanicky + herbicidem)	1	Dle použité metody	-
			Likvidace křídlatky žláznaté	1	Několikrát za rok	-
			vytvoření tůní	2	Září - říjen	-

***naléhavost**: 1. stupeň - zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany), 2. stupeň - zásah vhodný, 3. stupeň - zásah odložitelný.*